7

อาร์เรย์และสายอักขระ

7.1 อาร์เรย์

ก่อนที่เราจะเริ่มเรียนรู้วิธีการใช้แบบข้อมูลที่เรียกว่า อาร์เรย์ (Array) เราลองมาพิจารณาตัวอย่างต่อไปนี้ก่อนโดยกำหนดให้ตัวแปร `a0`, `a1`, `a2`, `a3`, `a4` และ `a5` เป็นตัวแปรสถิตแบบ `int` และมีค่าเริ่มต้นเป็นศูนย์เพราะถ้าเราได้แจ้งใช้ตัวแปรใดๆแบบ `static` แต่มิได้กำหนดค่าเริ่มต้นแล้ว ค่าของตัวแปรสถิตนี้จะถูกกำหนดให้มีค่าเริ่มต้นเป็นศูนย์โดยอัตโนมัติ

```
static int a0, a1, a2, a3, a4, a5;
```

เหตุที่เลือกตัวแปรสถิตและไม่ได้ใช้ตัวแปรอัตโนมัติธรรมดาก็คือว่าเราต้องการให้ตัวแปรเหล่านี้มีหมายเลขของหน่วยความจำมากขึ้นตามลำดับที่เราได้แจ้งใช้ ตัวอย่างเช่นหมายเลขที่อยู่ของ a0 จะต้องน้อยกว่าของ a1 และที่อยู่ของ a1 จะต้องน้อยกว่า a2 ไปเรื่อยๆจนถึง a5 แต่ถ้าเราใช้ตัวแปรอัตโนมัติธรรมดา ก็จะได้ลำดับหมายเลขที่อยู่ของตัวแปรที่เรียงกลับกันจากกรณีแรก

และเราแจ้งใช้ตัวแปร a ที่ทำหน้าที่เป็นพอยน์เตอร์แบบ int และกำหนดให้ชี้ไปยังที่อยู่ของตัวแปร a0

```
int * const a = &a0;
```

และพอยน์เตอร์ตัวนี้จะต้องชี้ไปยังที่อยู่ของตัวแปร a0 เท่านั้น

ต่อไปเราจะนิยามแมโครขึ้นมาใช้ ที่มีรูปแบบดังนี้คือ

```
#define data(array, i)  *(array + (i))
```

สำหรับแมโครนี้อาร์กิวเมนท์ตัวแรกจะต้องเป็นพอยน์เตอร์และตัวที่สองจะต้องเป็นค่าคงที่หรือตัวแปรที่ให้ค่าแบบ int

นอกจากนี้เราได้สร้างฟังก์ชันชื่อ print_out ในการพิมพ์ค่าของข้อมูลจำนวน n ตัว นับตั้งแต่ที่อยู่เริ่มต้นที่อ้างถึงโดยพอยน์เตอร์ p แบบ int

```
void print_out (int *p, int n);
```

และเราลองมาดูรายละเอียดของโปรแกรมข้างล่างนี้

```
#include <stdio.h>

#define data(array, i)  *(array + (i))

void print_out (int *p, int n)
{
     int i;
     for(i=0; i<n ; i++) {
          printf("%4d ", data(p,i));
     }
     printf("\n");
}
```

```
int main()
{
     static int a0,a1,a2,a3,a4,a5;
     int * const a = &a0;
     char *format = "%p %p %p %p %p %p\n";

     printf(format, &a0, &a1, &a2, &a3, &a4, &a5);
     print_out(a, 6);

     data(a,0) =  10;
     data(a,1) =  -1;
     data(a,2) = 340;
     data(a,5) =   2;
     print_out(a, 6);

     data(a,3) += data(a,2);
     data(a,4)  = data(a,0) - data(a,5);
     print_out(a, 6);

     return 0;
}
```

ผลของโปรแกรมก็จะเป็นดังนี้

```
     0952 0954 0956 0958 095A 095C
        0    0    0    0    0    0
       10   -1  340    0    0    2
       10   -1  340  340    8    2
```

ในบรรทัดแรกเป็นหมายเลขที่อยู่ของตัวแปร a0 ... a5 ตามลำดับ เราเห็นได้ว่าค่าของตัวเลขจะเรียงจากน้อยไปมากและมีระยะห่างกันเท่ากับ 2 ซึ่งเท่ากับขนาดของข้อมูลแบบ int แต่ละตัวนั้นเอง (เนื่องจากได้ทดลองรันโปรแกรมกับเครื่องพีซีธรรมดาดังนั้นขนาดของ int จึงเป็นสองไบต์) เมื่อเราใช้ฟังก์ชัน print_out() เป็นครั้งแรก ก็จะเป็นการพิมพ์ค่าเริ่มต้นของตัวแปร a0 ... a5 แต่ละตัวซึ่งมีค่าเท่ากับศูนย์

การเปลี่ยนแปลงและอ่านค่าของตัวแปรตัวใดตัวหนึ่งจาก a0 ... a5 เราจะใช้แมโครในการเข้าถึงที่อยู่ของตัวแปรแต่ละตัว เช่น data(a,0) หมายถึงการเข้าถึงตัวแปร a0 หรือ data(a,5) หมายถึงการเข้าถึงตัวแปร a5 เป็นต้น เราจะเห็นได้ว่าถ้าเราต้องการเข้าถึงตัวแปรตัวใดจากตัวแปรหกตัวที่มีหน่วยความจำเรียงต่อกันนั้น เราก็กำหนดใช้แค่ตัวแปรพอยน์เตอร์ที่เก็บที่อยู่เริ่มต้นของตัวแปร a0 และกำหนดระยะห่างจากที่อยู่เริ่มต้นนี้ไปข้างหน้าโดยนับตามจำนวนข้อมูลและมิใช่นับในหน่วยไบต์ เราก็จะเข้าถึงตัวแปรที่ต้องการได้อย่างง่าย ไม่ว่าจะเป็นการอ่านค่าหรือกำหนดค่าของตัวแปรเหล่านั้นก็ตาม

ในกรณีตัวอย่างนี้ เราจะเห็นได้ว่า เราได้แจ้งใช้ตัวแปรหลายๆตัวที่มีแบบข้อมูลเหมือนกัน และมีหน่วยความจำเรียงต่อกันจากน้อยไปมากตามลำดับที่ได้แจ้งใช้ การเข้าถึงข้อมูลของตัวแปรแต่ละตัวก็อาศัยพอยน์เตอร์เข้าช่วยและการกำหนดตำแหน่งของตัวแปร ถ้าเราต้องการแจ้งใช้ตัวแปรทั้งหมด 100 ตัวหรือมากกว่านี้ ปัญหาก็คือเราก็ต้องมาเขียนชื่อตัวแปรแต่ละตัวซึ่งไม่เหมาะสม ในภาษาซีได้มีการกำหนดแบบข้อมูลอีกชนิดหนึ่งที่เปิดโอกาสให้เราแจ้งใช้ข้อมูลแบบเดียวกันหลายๆตัวพร้อมกันและจัดอยู่ในบล็อกของหน่วยความจำเดียวกันและใช้ตัวระบุชื่อร่วมกันโดยที่ภายในบล็อกนี้ข้อมูลแต่ละตัวจะเรียงต่อกันไป เราเรียกแบบข้อมูลนี้ว่า *อาร์เรย์* หรือ *แถวลำดับข้อมูล* แม้ว่าการทำงานของอาร์เรย์จะไม่เหมือนกับตัวอย่างข้างบนโดยตรงแต่ก็กล่าวได้ว่าใช้หลักการเดียวกัน

อาร์เรย์หรือแถวลำดับจัดเป็นแบบข้อมูลรวม (Aggregate Type) ชนิดหนึ่งที่ใช้ในภาษาซี และลักษณะสำคัญของอาร์เรย์คือการรวบรวมข้อมูลแบบเดียวกันมากกว่าหนึ่งตัวขึ้นไปให้อยู่ในชุดหรือแถวเดียวกัน โดยข้อมูลแต่ละตัวในอาร์เรย์ซึ่งมักจะเรียกว่า element หรือส่วนประกอบพื้นฐานจะมีหมายเลขของตนเองที่ไม่ซ้ำกันโดยอัตโนมัติ เริ่มตั้งแต่ 0 และนับต่อไปเรื่อยๆ ดังนั้นอาร์เรย์ก็ไม่แตกต่างอะไรจากแถวของหน่วยความจำที่สามารถเก็บข้อมูลแบบเดียวกันหลายๆตัวไว้ในตำแหน่งต่างๆของหน่วยความจำบริเวณเดียวกัน และเราก็สามารถเข้าถึงข้อมูลพื้นฐานแต่ละตัวได้โดยอาศัยเลขดัชนี (Index) เป็นตัวชี้บอกตำแหน่งของข้อมูลที่ต้องการ เราลองนึกถึงเวกเตอร์ (Vector) ในวิชาคณิตศาสตร์ เช่น

$$a = \begin{bmatrix} 3 \\ 2 \end{bmatrix} \qquad b = \begin{bmatrix} 2.0 \\ -1.0 \\ 3.5 \end{bmatrix}$$

a และ b ต่างก็เป็นเวกเตอร์ซึ่งมีจำนวนของแถวแตกต่างกันไป ถ้าเราต้องการกำหนด ให้ a หรือ b เป็นตัวแปรสองตัวใดๆที่สามารถใช้ในภาษาซีได้ เราก็ต้องกำหนดให้ a และ b เป็นตัวแปรที่มีแบบข้อมูลรวมเป็นอาร์เรย์และอาจจะกำหนดให้อาร์เรย์ a เก็บข้อมูลแบบ `int` และ b เก็บข้อมูลแบบ `double` และสามารถเขียนได้ดังนี้

```
int     a[2];
double  b[3];
```

ซึ่งเป็นรูปแบบการแจ้งใช้ตัวแปรที่เก็บแถวข้อมูลแบบอาร์เรย์อย่างง่าย มิติเดียว ในกรณีตัวอย่างนี้ a เป็นตัวแปรที่มีแบบข้อมูลรวมเป็นอาร์เรย์และมีขนาดหรือความจุ เท่ากับ 2 ในขณะที่ b เป็นตัวแปรที่มีแบบข้อมูลรวมเป็นอาร์เรย์ขนาดเท่ากับ 3 สรุปได้ว่าสำหรับการแจ้งใช้อาร์เรย์เราก็ต้องกำหนดขนาดของอาร์เรย์ไว้ตั้งแต่ต้นเพื่อที่จะให้คอมพิวเตอร์จัดสรรจำนวนของหน่วยความจำแต่ละไบต์ให้แก่อาร์เรย์ได้อย่างถูกต้อง

ตัวอย่างการแจ้งใช้อาร์เรย์ที่ผิด เช่น

```
int    i_array [0];
char  ch_array [];
short sh_array [32768];
```

ขนาดของอาร์เรย์จะต้องมากกว่าศูนย์ และมีขนาดไม่ใหญ่เกินไป (ขึ้นอยู่กับคอมไพล์เลอร์และคอมพิวเตอร์ที่ใช้)

ตัวอย่างอีกตัวอย่างหนึ่งในชีวิตประจำที่เกี่ยวข้องกับอาร์เรย์คือตารางข้อมูล ยกตัวอย่างเช่น ตารางแสดงคะแนนสอบของนักเรียน

เลขที่สอบของนักเรียน	เลขดัชนีสำหรับอาร์เรย์	คะแนนที่ได้
001	0	70.5
002	1	89.0
003	2	87.5
....	....	....
050	49	64.5

จากตารางข้างบน เรามีจำนวนข้อมูลทั้งหมด 50 ข้อมูล เรียงตามลำดับโดยมีหมายเลขกำกับระหว่าง 001 ถึง 050 ถ้าจะแจ้งใช้ตัวแปรแบบอาร์เรย์ เช่น ให้ชื่อว่า `score` ที่มีขนาดเท่ากับ 50 หน่วยโดยใช้ `float` เป็นแบบข้อมูลสำหรับคะแนนของนักเรียนก็สามารถทำได้ดังนี้

```
float score[50];
```

ในบางครั้งเราก็อาจจะแจ้งใช้อาร์เรย์ที่มีขนาดมากกว่าจำนวนของข้อมูลที่เรามีอยู่จริง เช่น จากตัวอย่างของตารางคะแนนที่มีข้อมูลทั้งหมด 50 หน่วยเราก็อาจจะแจ้งใช้

```
float score[60];
```

ในกรณีนี้เราก็มีที่ว่างสำหรับข้อมูลอีก 10 หน่วยภายในอาร์เรย์ในขณะที่เรามีข้อมูลอยู่เพียง 50 หน่วยเท่านั้น แต่ที่สำคัญขนาดของอาร์เรย์จะต้องมากกว่าจำนวนของข้อมูลทั้งหมดที่เราต้องการจะเก็บไว้ในอาร์เรย์

7.1.1 การหาขนาดของอาร์เรย์โดยใช้ sizeof

เมื่อเราได้แจ้งใช้ตัวแปรใดๆที่เป็นอาร์เรย์แล้ว เราก็สามารถทราบขนาดของอาร์เรย์ดังกล่าวได้ทุกเวลาโดยการใช้โอเปอร์เรเตอร์ sizeof ซึ่งขนาดที่ได้นี้เป็นค่าในหน่วยของไบต์ มิได้หมายถึงความจุทั้งหมดของอาร์เรย์ที่เป็นไปได้โดยนับตามจำนวนของข้อมูล แต่ถ้าเราต้องการทราบความจุของอาร์เรย์ก็มีวิธีการง่ายๆดังตัวอย่างต่อไปนี้

```
#include <stdio.h>

int main()
{
     char   a[10];
     int    b[10];
     double c[10];

     printf("size of array a : %d (bytes)\n", sizeof(a));
     printf("number of elements : %d\n\n",
               sizeof(a)/sizeof(char));

     printf("size of array b : %d (bytes)\n", sizeof(b));
     printf("number of elements : %d\n\n",
               sizeof(b)/sizeof(int));

     printf("size of array c : %d (bytes)\n", sizeof(c));
     printf("number of elements : %d\n\n",
               sizeof(c)/sizeof(double));
     return 0;
 }
```

ผลของโปรแกรมที่แสดงออกทางจอภาพคือ

```
     size of array a : 10 (bytes)
     number of elements : 10

     size of array b : 20 (bytes)
     number of elements : 10

     size of array c : 80 (bytes)
     number of elements : 10
```

โดยมีหลักการคำนวณดังนี้ จำนวนข้อมูลแบบ *type* ทั้งหมดที่อาร์เรย์ *a* สามารถเก็บได้คือ

```
sizeof(a)/sizeof(type)
```

หรือเราอาจจะเขียนเป็นแมโครก็ได้ เช่น

```
ARRAY_SIZE(a,type)      (sizeof(a)/sizeof(type))
```

หรือถ้าเขียนให้ง่ายและสั้นลงโดยไม่จำเป็นต้องทราบแบบข้อมูล ก็จะเป็นดังนี้

```
ARRAY_SIZE(a)      (sizeof(a)/sizeof(a[0]))
```

เพราะอาร์เรย์จะต้องมีข้อมูลอย่างน้อยหนึ่งตัวซึ่งจะเป็นข้อมูลตัวแรกของอาร์เรย์ มีดัชนีเท่ากับศูนย์ วิธีการหาขนาดความจุของอาร์เรย์แบบนี้ เราสามารถนำไปใช้งานได้ในโปรแกรมทั่วๆไป

7.1.2 รูปแบบการแจ้งใช้ตัวแปรที่เป็นอาร์เรย์มิติเดียว

ขนาดของอาร์เรย์จะต้องกำหนดโดยใช้นิพจน์ค่าคงที่และเป็นเลขจำนวนเต็ม (Integral Constant Expression) เท่านั้นและค่าของนิพจน์นี้จะต้องคำนวณได้เมื่อทำการคอมไพล์ (Compile-time Computable Expression) หรือกล่าวง่ายๆได้ว่านิพจน์ที่เราใช้กำหนดขนาดของอาร์เรย์จะต้องเป็นตัวเลขหรือมีโอเปอร์เรเตอร์ที่ใช้กับเลขจำนวนเต็มเท่านั้น นิพจน์เหล่านี้ไม่สามารถมีตัวแปรใดๆได้ (ยกเว้นตัวแปรที่ใช้ร่วมกับโอเปอร์เรเตอร์ `sizeof`) ตัวอย่างที่ถูกต้อง เช่น

```
#define SIZE  255

char ch;
char array1 [10*10];
int  array2 [SIZE+1];
char array3 [SIZE*sizeof(ch)+1];
```

เนื่องจาก `ch` เป็นตัวแปรแบบ `char` แต่เราใช้โอเปอร์เรเตอร์ `sizeof` กับตัวแปรนี้ดังนั้นค่าที่ได้จึงเป็นค่าคงที่และสามารถคำนวณได้ในเวลาทำการคอมไพล์โปรแกรมโค้ด

ตัวอย่างที่ผิด เช่น

```
const int Size=100;
int array[Size + 1];              /* ILLEGAL */
```

แม้ว่าเราจะกำหนดให้ `Size` เป็นตัวแปรแบบคงที่ก็ตามแต่เราไม่สามารถใช้ในการกำหนดขนาดของอาร์เรย์ได้

```
int * func (const int size)
```

```
{
     int i;
     static int array[size];

     for(i=0; i < size; i++)
          array[i] = 0;
     return array;
}
```

ตัวอย่างการสร้างฟังก์ชันที่มีการแจ้งใช้อาร์เรย์ภายในฟังก์ชันลักษณะนี้ถือว่าไม่ถูกต้อง เราไม่สามารถใช้พารามิเตอร์หรือตัวแปรใดๆในการกำหนดขนาดของอาร์เรย์เมื่อยามแจ้งใช้ได้เพราะตัวแปรในลักษณะนี้ไม่จัดว่าเป็นนิพจน์ที่คำนวณค่าได้เมื่อเวลาทำการคอมไพล์

7.1.3 การเข้าถึงข้อมูลภายในอาร์เรย์

ถ้าอาร์เรย์ a มีขนาดเท่ากับ size ซึ่งเป็นจำนวนเต็มที่มากกว่า 0 แล้ว ข้อมูลแต่ละตัวของอาร์เรย์จะเป็นดังนี้

```
a[0], a[1], a[2],...., a[size-1]
```

เครื่องหมาย [] จัดเป็นโอเปอร์เรเตอร์อย่างหนึ่ง ซึ่งเราจะวางไว้หลังชื่อของตัวแปรที่เป็นอาร์เรย์ (หรือพอยน์เตอร์ก็ได้) ซึ่งใช้ในการเข้าถึงข้อมูลแต่ละตัวของอาร์เรย์ การใช้โอเปอร์เรเตอร์ [] ร่วมกับพอยน์เตอร์ก็จะใช้ในการเข้าถึงข้อมูลเช่นกัน ตัวอย่างเช่น กำหนดให้ p เป็นพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังที่อยู่ของตัวแปร a0 และเราได้แจ้งใช้ตัวแปรตัวอื่นๆด้วย

```
static int a0,a1,a2,a3,a4,a5;
int * const p = &a0;
```

ดังนั้น p[0] จึงหมายถึง *(p+0) หรือเขียนให้อยู่ในรูปแบบทั่วไปได้คือ p[i] หมายถึง *(p+i) โดยที่ i เป็นเลขจำนวนเต็มและใช้เป็นดัชนีในการเข้าถึงข้อมูลในหน่วยความจำโดยนับจากที่อยู่เริ่มต้นของ a0 ในกรณีนี้นิพจน์ p[0] จึงหมายถึงการเข้าถึงตัวแปร a0 นิพจน์ p[1]หมายถึง a1 ไปเรื่อยๆจนถึง p[5]

โปรดสังเกตและจำไว้ว่าเลขดัชนีที่เราใช้จะต้องเริ่มต้นที่ศูนย์มิใช่หนึ่งซึ่งหมายถึงข้อมูลตัวแรกสุดของอาร์เรย์และข้อมูลตัวท้ายสุดจะมีเลขดัชนีเท่ากับขนาดความจุของอาร์เรย์ลบออกด้วยหนึ่ง เราสามารถกล่าวได้ว่า ถ้า a เป็นอาร์เรย์แล้ว

$$a[i],\ \ 0 \le i \le \frac{\text{sizeof (a)}}{\text{sizeof (a[0])}} - 1$$

ก็คือข้อมูลแต่ละตัวของอาร์เรย์และเราสามารถใช้ a[i] ได้เหมือนกับตัวแปรแบบทั่วๆไป นิพจน์ a[i] นี้เราสามารถเขียนให้อยู่ในอีกรูปแบบหนึ่งได้(เขียนในเชิงของการใช้งานพอยน์เตอร์)

```
*(a+i)
```

รูปแบบของนิพจน์ที่ให้ผลเหมือนกัน กำหนดให้ a เป็นอาร์เรย์มิติเดียว และ i เป็นเลขจำนวนเต็มแบบ int	
a[i]	*(a+i)
&a[i]	(a+i)
&(a[i])	(a+i)
(&a[0]+i)	(a+i)

ผู้อ่านบางท่านอาจจะมีความสงสัยในเรื่องของการจัดการหน่วยความจำสำหรับอาร์เรย์และวิธีการเก็บข้อมูลแต่ละตัวภายในอาร์เรย์ ดังนั้นเราจะกล่าวถึงโครงสร้างของอาร์เรย์ในหน่วยความจำก่อน สมมุติว่าเราได้แจ้งใช้ตัวแปร a และกำหนดให้เป็นอาร์เรย์สำหรับข้อมูลแบบ int ที่มีขนาดเท่ากับ 6 หน่วยและเราจะอาศัยโปรแกรมตัวอย่างข้างล่างนี้ในการอธิบายโครงสร้างของหน่วยความจำสำหรับตัวแปร a

```
#include <stdio.h>

int main()
{

     int a[6];

     a[0] = 12;
     a[2] = 6;

     printf("size of int = %d\n", sizeof(int));
     printf("address of a[i], i=0,1,..,5\n");

     for (i=0; i<6; i++)
     {
       printf(" &a[%d] = %p\n", i, &a[i]);
     }

     for (i=0; i<6; i++)
     {
       printf(" (a+%d) = %p\n", i, (a+i));
     }
```

```
    printf("-----------------\n");
    printf("   a  = %p\n",     a);
    printf("  &a  = %p\n",    &a);
    printf("  *a  = %d\n",    *a);
    printf("&(&a) = %p\n", &(&a));
    printf("&(*a) = %p\n", &(*a));

    return 0;
}
```

ผลจากโปรแกรมแสดงอยู่ในรูปของตารางต่อไปนี้

i	&a[i]	&(a+i)	a[i]	*(a+i)
0	235E	235E	12	12
1	2360	2360	???	???
2	2362	2362	6	6
3	2364	2364	???	???
4	2366	2366	???	???
5	2368	2368	???	???

??? หมายถึง ค่าใดๆก็ได้ในหน่วยความจำ เพราะว่าเรายังมิได้ติดตั้งหรือกำหนดค่าเริ่มต้นให้ข้อมูล

ข้อมูลทุกตัวของอาร์เรย์จะถูกเก็บไว้ในหน่วยความจำโดยเรียงต่อกันไปตามลำดับและต่อเนื่องกัน ในกรณีตัวอย่างนี้ ที่อยู่ของข้อมูลแต่ละตัวภายในอาร์เรย์จะมีขนาดเท่ากับ 2 ไบต์ซึ่งเป็นขนาดของ พอยน์เตอร์ เรากล่าวได้ว่าที่อยู่ของข้อมูลแต่ละตัวในอาร์เรย์จะมีระยะห่างกันเท่ากับขนาดของข้อมูลเหล่านั้น เช่น ถ้าเป็นอาร์เรย์ของข้อมูลแบบ `double` ระยะห่างก็จะเป็น 8 ไบต์ ถ้าเป็นอาร์เรย์ของข้อมูลแบบ `char` ระยะห่างก็จะเป็น 1 ไบต์ เป็นต้น สำหรับอาร์เรย์ `a` ระยะห่างระหว่างที่อยู่ของข้อมูลแต่ละตัวจะเป็น 2 ไบต์

ในกรณีตัวอย่างนี้ หมายเลขที่อยู่เริ่มต้นของอาร์เรย์ `a` มีค่าเท่ากับ `235E` ซึ่งจะขึ้นอยู่กับว่าคอมพิวเตอร์จะจัดสรรพื้นที่ของหน่วยความจำที่ว่างให้แก่อาร์เรย์นี้ตรงไหน

สำหรับนิพจน์ `&a[i]` เราจะเห็นได้ว่า ลำดับการทำงานของโอเปอร์เรเตอร์ `[]` จะมาก่อนโอเปอร์เรเตอร์ `&` ดังนั้น นิพจน์นี้ จึงหมายถึงการหาค่าที่อยู่ของข้อมูล `a[i]` ในอาร์เรย์ `a`

นิพจน์	ค่าของนิพจน์
a	235E
&a	235E
*a	12
&(&a)	235E
&(*a)	235E

จากตารางเราจะเห็นได้ว่า ค่าของ a, &a, &a[0], และ &(&a) มีค่าเท่ากันคือ 235E ซึ่งเป็นเลขที่อยู่ในฐานสิบหก ถ้าเราคิดว่า a เป็นตัวแปรพอยน์เตอร์แล้ว a ก็จะเก็บค่าที่เป็นที่อยู่ของตนเองในหน่วยความจำ ซึ่งหมายความว่า a เป็นพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังที่อยู่ของตนเอง แต่ถ้า a เป็นพอยน์เตอร์ที่มีลักษณะเช่นนั้นจริง ทำไม *a จึงให้ค่าเท่ากับ 12 ซึ่งเป็นค่าของ a[0] และไม่ใช่ค่าที่เท่ากับที่อยู่ของ a นอกจากนี้เราก็ไม่สามารถเขียนประโยคคำสั่งในลักษณะต่อไปนี้ได้

```
a  = &a[0];
a++;
a += 1;
```

ถ้า a เป็นพอยน์เตอร์จริงประโยคคำสั่งเหล่านี้จะต้องถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ แต่คอมไพล์เลอร์จะแจ้งว่าเราไม่สามารถเปลี่ยนแปลงค่าของ a ได้ เพราะนิพจน์ a นี้หมายถึง การอ่านที่อยู่ของอาร์เรย์ a โดยอัตโนมัติ ซึ่งจะได้เป็นนิพจน์แบบค่าคงที่ ดังนั้นเราจึงไม่สามารถเปลี่ยนแปลงค่าของ a ด้วยการใช้โอเปอร์เรเตอร์ = หรือ ++ เป็นต้น เราลองเปรียบเทียบกับตัวแปรพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังตัวเอง เช่น

```
int i = 0;
int *ptr;

/* ptr points to itself */
ptr = (int)&ptr;
printf("   ptr = %p\n",  ptr);
printf("  *ptr = %p\n", *ptr);
printf("  &ptr = %p\n", &ptr);

/* ptr points to i */
ptr = &i;
```

ในกรณีนี้เราสามารถกำหนดให้ ptr ชี้ไปยังตัวมันเอง หรือไปยังที่อยู่ของข้อมูลแบบ int ใดๆก็ได้

เราอาจจะกล่าวได้ว่า ตัวแปรใดๆที่เป็นอาร์เรย์จะมีหน้าที่คล้ายกับการทำงานของพอยน์เตอร์ แต่จะมีลักษณะที่แตกต่างจากพอยน์เตอร์ทั่วไป กล่าวคือ ตราบใดที่เราพยายามจะหาที่อยู่ในหน่วยความจำหรือค่าของตัวแปรที่เป็นอาร์เรย์นี้เราก็จะได้ที่อยู่เริ่มต้นของอาร์เรย์ในหน่วยความจำเสมอ แต่ทันทีที่เราอ้างถึงแหล่งข้อมูลภายในอาร์เรย์ เราก็จะได้ข้อมูลตัวแรกของอาร์เรย์ เช่น *a จะให้ค่าเท่ากับ a[0] นอกจากนี้เราจะเห็นได้ว่านิพจน์ a[i], *(a+i) และ *(&a[0]+i) ก็ให้ค่าที่เท่ากัน

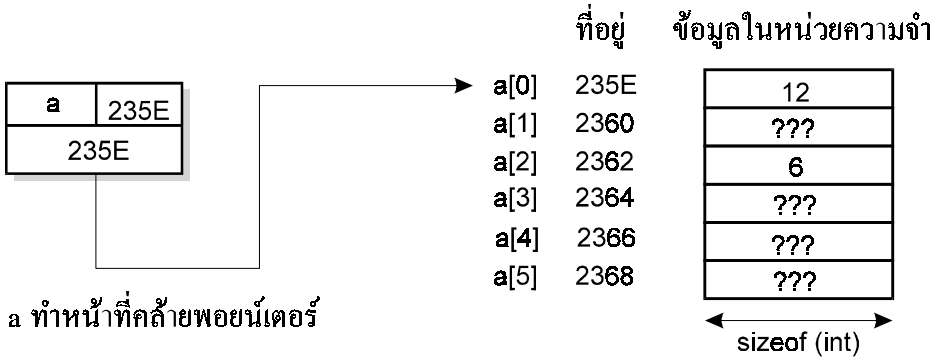

ความแตกต่างระหว่างตัวแปรที่เป็นอาร์เรย์และตัวแปรที่เป็นพอยน์เตอร์ คือการใช้โอเปอร์เรเตอร์ sizeof ถ้าเราใช้โอเปอร์เรเตอร์นี้กับอาร์เรย์ เราก็จะได้ขนาดของอาร์เรย์ในหน่วยของไบต์ ซึ่งจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับขนาดของอาร์เรย์ที่ได้ถูกกำหนดไว้ตั้งแต่ตอนแจ้งใช้ ถ้าเราใช้โอเปอร์เรเตอร์นี้กับพอยน์เตอร์เราก็ได้ขนาดของพอยน์เตอร์ที่เท่ากันเสมอ ไม่ว่าพอยน์เตอร์นี้จะเป็นแบบใดก็ตาม

สำหรับการกำหนดค่าให้แก่ข้อมูลแต่ละตัวของอาร์เรย์ เราสามารถทำได้ดังนี้

```
int     a[2];
double  b[3];

a[0] =  3;
a[1] =  2;

b[0] =  2.0;
b[1] = -1.0;
b[2] =  3.5;
```

หรือเขียนให้อยู่ในรูปแบบที่คล้ายกับการใช้พอยน์เตอร์ เช่น

```
int     a[2];
double  b[3];

*(a+0) =  3;
*(a+1) =  2;

*(b+0) =  2.0;
*(b+1) = -1.0;
*(b+2) =  3.5;
```

7.1.4 การเข้าถึงข้อมูลของอาร์เรย์โดยใช้พอยน์เตอร์

ตัวอย่างต่อไป เราจะลองมาทำความเข้าใจในการเขียนโปรแกรมง่ายๆ ที่อ่านข้อมูลที่ป้อนโดยผู้ใช้ผ่านทางแป้นพิมพ์ซึ่งข้อมูลเหล่านี้เป็นข้อมูลตัวเลขใดๆก็ได้ทั้งจำนวนเต็มหรือเลขทศนิยม และเราจะให้โปรแกรมหาค่าเฉลี่ยของข้อมูลด้วย แต่ก่อนอื่นเราจะต้องกำหนดความจุที่อาร์เรย์สามารถเก็บได้ เช่น กำหนดให้เป็น 100 ดังนั้น เราสามารถเก็บข้อมูลไว้ในอาร์เรย์ได้มากที่สุด เท่ากับ 100 จำนวนเท่านั้น

```
#include <stdio.h>

#define MAX_NUM 100

int main()
{
     int i=0,num;
     int ret_val;
     double sum=0.0;
     double array[MAX_NUM];

     printf("Please enter your data.\n");
     printf("Type 'q' to stop...\n");
     do {
          printf("[%03d] : ", i+1);
          ret_val = scanf("%lf", &array[i]);
          if (ret_val) {
               printf("%lf o.k.\n", array[i]);
               sum += array[i];
               i++;
          }
          else {
               printf("Stop...\n");
          }
     } while (ret_val && (i < MAX_NUM));

     num = i;
     printf("number of inputs = %d\n", num);
     printf("sum = %lf\n", sum);
     printf("average = %lf\n", sum/num);

     return 0;
 }
```

7.1.5 การติดตั้งค่าเริ่มต้นให้แก่อาร์เรย์มิติเดียว

ในบางครั้งเมื่อเราแจ้งใช้ตัวแปรบางตัวที่เป็นอาร์เรย์ของข้อมูล เราก็ต้องการติดตั้งค่าเริ่มต้นให้แก่ข้อมูลภายในอาร์เรย์ไปพร้อมกันเลย ซึ่งเราก็สามารถทำได้โดยกำหนดค่าเริ่มต้นให้แก่ข้อมูลทุกตัวหรือเพียงส่วนหนึ่งของข้อมูลเท่านั้น ซึ่งในกรณีหลังนี้ จำนวนของค่าเริ่มต้นจะมีน้อยกว่าจำนวนของข้อมูลในอาร์เรย์ เช่น สมมุติว่าอาร์เรย์มีขนาดเท่ากับสิบหน่วยและเราได้ติดตั้งค่าเริ่มต้นแค่สองหน่วย ซึ่งหมายความว่าข้อมูลสองตัวแรกในอาร์เรย์จะมีค่าเริ่มต้นที่กำหนดไว้ตามลำดับ ส่วนข้อมูลตัวที่เหลือจะมีค่าเป็นศูนย์ ถ้าเราไม่ได้กำหนดค่าเริ่มต้นใดๆให้อาร์เรย์ ค่าของข้อมูลในอาร์เรย์จะเป็นอะไรก็ได้ซึ่งหมายถึงยังไม่ได้นิยาม(ยกเว้นกรณีที่แจ้งใช้ตัวแปรอาร์เรย์ให้เป็น `extern` หรือ `static` ซึ่งในกรณีนี้ข้อมูลทุกตัวในอาร์เรย์จะมีค่าเป็นศูนย์โดยอัตโนมัติ) ตัวอย่างการติดตั้งค่าเริ่มต้นให้แก่อาร์เรย์ เช่น

```
int x_vect[3] = {1,0,0};
int y_vect[3] = {0,1,0};
int z_vect[3] = {0,0,1};
float data[5] = {1.,-5.1,2.0,0,0};
char string[100] = {'H','e','l','l','o','\0'};
double table[20] = {0};
```

ถ้าเรากำหนดค่าเริ่มต้นที่มีแบบข้อมูลไม่ตรงกับแบบข้อมูลของอาร์เรย์ ค่าเริ่มต้นที่มีแบบไม่ตรงกับที่กำหนดไว้ก็จะถูกแปลงเป็นแบบข้อมูลที่ถูกต้องโดยอัตโนมัติ เช่น ในกรณีการติดตั้งค่าเริ่มต้นขอ งอาร์เรย์ `data[5]` ของข้อมูลแบบ `float` เนื่องจาก `0` เป็นจำนวนเต็มแบบ `int` ดังนั้นก็จะถูกแปลงเป็น `0.0` ก่อนโดยอัตโนมัติ

การติดตั้งค่าเริ่มต้นของอาร์เรย์ ในบางครั้งเราไม่จำเป็นต้องกำหนดขนาดของอาร์เรย์ โดยเว้นว่างไว้ ตัวอย่างเช่น

```
char hello[] = {
     'H','e','l','l','o','\0'
};
```

ในกรณีตัวอย่างนี้เราไม่ได้กำหนดขนาดของอาร์เรย์อย่างเจาะจง แต่อย่างไรก็ตาม ขนาดของอาร์เรย์นี้จะถูกกำหนดโดยจำนวนของค่าเริ่มต้นที่เราติดตั้งให้แก่อาร์เรย์นี้ ถ้าเราไม่อยากจะนับด้วยตนเองว่าอาร์เรย์มีขนาดเท่าไหร เราก็สามารถเขียนคำสั่งสั้นๆได้ดังนี้

```
sizeof (hello) / sizeof(hello[0])
```

เราก็จะทราบขนาดของอาร์เรย์ของข้อมูลแบบ `char` ชื่อ `hello` นี้ได้

7.1.6 การกำหนดค่าและเปรียบเทียบข้อมูลในอาร์เรย์

ถ้าเราต้องการเปรียบเทียบดูว่าตัวแปรสองตัว เช่น a และ bที่เป็นอาร์เรย์เก็บข้อมูลที่เหมือนกันหรือไม่ เราไม่สามารถเขียนง่ายๆได้ว่า

```
(a == b)
```

ถ้า a และ b เป็นตัวแปรที่มีแบบข้อมูลธรรมดาและมิใช่เป็นอาร์เรย์ นิพจน์นี้ก็จะถูกต้อง แต่ตัวแปรทั้งสองเป็นอาร์เรย์ ดังนั้นจึงเป็นการเปรียบเทียบที่อยู่ของอาร์เรย์ a กับที่อยู่ของอาร์เรย์ b เท่านั้น ซึ่งมิได้หมายถึงการเปรียบเทียบข้อมูลแต่ละตัวในอาร์เรย์ ดังนั้นนิพจน์นี้จึงหมายถึง

```
(&a[0] == &b[0])
```

ถ้าเราต้องการเปรียบเทียบระหว่างสองตัวแปรที่เป็นอาร์เรย์ เราก็ต้องเขียนฟังก์ชันขึ้นใช้ เช่น

```
int cmp_array(void *a, void *b, unsigned size);
```

และต้องกำหนดรายละเอียดของฟังก์ชันนี้ก่อน ฟังก์ชัน cmp_array () จะให้ค่าเท่ากับ 0 ถ้าอาร์เรย์ a มีข้อมูลที่ไม่เหมือนกับข้อมูลในอาร์เรย์ b ถ้าข้อมูลในทั้งสองอาร์เรย์เหมือนกันทุกตัวก็ให้ฟังก์ชันคืนค่าเท่ากับ 1 และ พารามิเตอร์ size จะเป็นขนาดของอาร์เรย์ (หรือค่าใดๆก็ได้ที่น้อยกว่าแต่จะต้องมากกว่าศูนย์) และมีหน่วยเป็นไบต์

สำหรับการกำหนดค่าของอาร์เรย์ โดยที่เราต้องการให้ค่าของข้อมูลทุกตัวในอาร์เรย์หนึ่งเหมือนกับค่าของข้อมูลในอีกอาร์เรย์หนึ่งตามลำดับ เราก็ไม่สามารถเขียนได้ว่า

```
a = b
```

และในทำนองเดียวกันกับการเปรียบเทียบอาร์เรย์ เราก็ต้องสร้างฟังก์ชันขึ้นมาใช้ในการกำหนดค่าของอาร์เรย์ เช่น

```
void assign_array(void *a, void *b, unsigned size);
```

ซึ่งเป็นการกำหนดค่าของข้อมูลใน a ให้มีค่าเท่ากับค่าของข้อมูลแต่ละตัวจาก b

7.1.7 การผ่านอาร์เรย์เป็นพารามิเตอร์ของฟังก์ชัน

ในบางครั้งเราก็ต้องการผ่านตัวแปรที่เป็นอาร์เรย์ให้เป็นพารามิเตอร์ตัวหนึ่งของฟังก์ชัน เช่น สมมุติว่า เรามีข้อมูลที่เก็บไว้ในอาร์เรย์และเราต้องการเรียงข้อมูลในอาร์เรย์นี้ใหม่โดยเรียงจากน้อยไปมาก เพื่อจุดประสงค์นี้เราก็สร้างฟังก์ชันขึ้นใช้ที่สามารถรับข้อมูลที่เป็นอาร์เรย์นี้ได้ และจากนั้นก็จัดการเรียงข้อมูลเหล่านี้เสียใหม่ แต่แทนที่เราจะผ่านข้อมูลทั้งหมดของอาร์เรย์ให้แก่ฟังก์ชันเหมือนกับการเรียก ใช้ฟังก์ชันโดยการผ่านค่า เราจะใช้วิธีการผ่านที่อยู่เริ่มต้นของอาร์เรย์ (Base Address) ซึ่งทำให้โปรแกรมไม่จำเป็นต้องทำสำเนาของข้อมูลทุกตัวในอาร์เรย์ ถ้าสมมุติว่าภาษาซีอนุญาตให้เราผ่านข้อมูลทั้งหมดของอาร์เรย์ให้แก่ฟังก์ชันได้ ก็จะทำให้โปรแกรมทำงานได้ไม่ดีเท่าที่ควรโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่อาร์เรย์มีขนาดใหญ่มาก ดังนั้นการผ่านอาร์เรย์ให้แก่ฟังก์ชันในภาษาซีจึงเป็นการผ่านที่อยู่เริ่มต้นของอาร์เรย์เท่านั้น และจะผ่านอาร์เรย์ให้อยู่ในรูปของพอยน์เตอร์

การผ่านอาร์เรย์ให้ฟังก์ชัน เราจะทำได้หลายแบบแต่ที่นิยมใช้จะมีอยู่สองแบบ เช่น

```
func (double a[]);
```

หรือ

```
func (double *a);
```

โดยกำหนดให้ a เป็นพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังอาร์เรย์ที่มีแบบข้อมูลเป็น double สำหรับอาร์เรย์ที่มีข้อมูลเป็นแบบอื่น ก็ใช้หลักการเดียวกัน a ในฟังก์ชันทั้งสองรูปแบบ จึงเป็นพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังที่อยู่ของอาร์เรย์และไม่ใช่ตัวอาร์เรย์จริง ดังนั้นโอเปอร์เรเตอร์ sizeof จึงใช้ไม่ได้ผลกับตัวแปรที่เป็นพอยน์เตอร์นี้ซึ่งทำหน้าที่ชี้ไปยังที่อยู่ของอาร์เรย์ เช่น

```
#include <stdio.h>

void func1(double *a)
{
     printf("size of a = %d bytes\n", sizeof(a));
}

void func2(double a[])
{
     printf("size of a = %d bytes\n", sizeof(a));
}

int main()
{
     double array[100];
```

```
     func1(array);  /* same as func1(&array[0]) */
     func2(array);  /* same as func2(&array[0]) */
     return 0;
}
```

ผลจากโปรแกรมจะเป็นได้ดังต่อไปนี้

```
     size of a = 2 bytes
     size of a = 2 bytes
```

ซึ่งเป็นขนาดของพอยน์เตอร์ สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพีซี ขนาดของพอยน์เตอร์มีค่าเท่ากับสองไบต์ ดังนั้น

```
     sizeof(a)
```

จึงเป็นขนาดของ a ที่ทำหน้าที่เป็นพอยน์เตอร์ และมิใช่ขนาดของอาร์เรย์ array ที่แท้จริง เวลาเราใช้ a ภายในฟังก์ชัน ก็ใช้ตามหน้าที่ของพอยน์เตอร์ โดยทั่วไปแล้วเวลาเราผ่านอาร์เรย์ให้แก่ฟังก์ชัน เราก็มักจะกำหนดให้ฟังก์ชันนี้มีพารามิเตอร์เพิ่มขึ้นอีกหนึ่งตัวที่บ่งบอกถึงขนาดของอาร์เรย์นั้น เช่น

```
     void func1(double *a, int array_size);
     void func2(double a[], int array_size);
```

เมื่อได้รู้วิธีการผ่านอาร์เรย์ให้เป็นพารามิเตอร์ของฟังก์ชันแล้ว เราลองมาพิจารณาวิธีการสร้างฟังก์ชัน ตัวอย่าง

```
     int cmp_array( const void *a,
                    const void *b,
                    unsigned size );

     void assign_array(  void *a,
                         const void *b,
                         unsigned size );
```

ตามลำดับ

```
     int cmp_array (
               const void  *a,
               const void  *b,
               unsigned    size
          )
     {
          const char *p=(char *)a, *q=(char *)b;

          assert(p && q);
          while (size--) {
               if(*p++!=*q++) return 0;
```

```
        }
        return 1;
}
```

เนื่องจาก a และ b เป็นอาร์เรย์หรือพอยน์เตอร์ใดๆแบบ void ซึ่งหมายถึงพอยน์เตอร์อเนกประสงค์นั้นเอง และในรายการพารามิเตอร์ เรากำหนดเจาะจงลงไปอีกว่า ห้ามใช้พอยน์เตอร์ทั้งสองนี้ในการเปลี่ยนแปลงค่าในแหล่งข้อมูลที่พอยน์เตอร์ทั้งสองกำลังอ้างถึง คืออ่านได้อย่างเดียวเท่านั้น และการเข้าถึงข้อมูลแต่ละตัวของอาร์เรย์โดยใช้พอยน์เตอร์อเนกประสงค์ เราไม่สามารถทำได้ เช่น ถ้าเขียนนิพจน์ว่า *a หรือ *b ก็จะ ถือว่าผิดหลักไวยากรณ์ และเราจะต้องแจ้งใช้พอยน์เตอร์แบบ char เข้าช่วย ข้อดีของการใช้พอยน์เตอร์แบบ char คือ ขนาดของข้อมูลที่พอยน์เตอร์แบบ char ชี้ไปมีขนาดเท่ากับหนึ่งไบต์

หลังจากที่แจ้งใช้และกำหนดค่าเริ่มต้นแล้ว พอยน์เตอร์ p และ q ชี้ไปยังที่อยู่เริ่มต้นของอาร์เรย์ทั้งสองตามลำดับ และการเข้าถึงข้อมูลแต่ละตัวของอาร์เรย์ทั้งสองเราก็ใช้พอยน์เตอร์ p และ q ภายในวงวนแบบ while จะมีการเปรียบเทียบข้อมูลแต่ละตัวจากอาร์เรย์ทั้งสองเริ่มต้นจากข้อมูลตัวแรกไปจนถึงข้อมูลตัวสุดท้ายที่เรากำหนดไว้โดยค่าของ size ในระหว่างการเปรียบเทียบแต่ละครั้งนั้น ถ้ามีไบต์ตัวใดจากอาร์เรย์ทั้งสองที่มีค่าไม่เท่ากัน คำสั่ง return ก็จะทำงานและหยุดการทำงานของฟังก์ชันโดยคืนค่าเท่ากับ 0 ถ้าการเปรียบเทียบแต่ละครั้งมีค่าเป็นจริงตลอด โปรแกรมก็จะออกจากวงวนของ while เมื่อ size มีค่าลดลงจนเท่ากับศูนย์ (เพราะค่าเริ่มต้นของ size จะเป็นจำนวนเต็มบวกเท่านั้น) และคำสั่ง return ก็จะจบการทำงานของฟังก์ชันโดยคืนค่าเท่ากับ 1 ซึ่งหมายความว่า ข้อมูลทุกตัวจากอาร์เรย์ทั้งสองมีค่าเท่ากัน ในกรณีที่ค่าของ size มีค่าเท่ากับศูนย์ (กรณีพิเศษ) ฟังก์ชันจะให้ค่าเท่ากับ 1 ซึ่งไม่มีการเปรียบเทียบใดๆระหว่างอาร์เรย์ ในอีกกรณีหนึ่งที่เราต้องพิจารณาถึงก็คือ กรณีที่ผู้ใช้ได้เรียกใช้ฟังก์ชันและผ่านพอยน์เตอร์ศูนย์เป็นพารามิเตอร์ ก็จะต้องมีการตรวจสอบกรณีเช่นนี้ด้วย วิธีการก็คือการใช้ฟังก์ชันมาตราฐาน assert() ที่มีการแจ้งใช้ไว้ในไฟล์ <assert.h>

```
assert(p && q);
```

ถ้า p หรือ q มีค่าเท่ากับศูนย์ จะทำให้นิพจน์เงื่อนไข มีค่าเป็นเท็จ และฟังก์ชัน assert() ก็จะหยุดการทำงานของโปรแกรม

เราสามารถเขียนนิพจน์เงื่อนไขสำหรับ assert() ได้ใหม่ ซึ่งเราสามารถทำความเข้าใจได้ง่ายขึ้น คือ

```
assert((p!=NULL) && (q!=NULL));
```

สำหรับอีกฟังก์ชันหนึ่งคือ `assign_array()` ที่ใช้ในการกำหนดค่าของข้อมูลภายในอาร์เรย์หนึ่งให้มีค่าเท่ากับข้อมูลจากอีกอาร์เรย์หนึ่ง ก็จะมีรูปแบบของการทำงานที่คล้ายกัน

```
void assign_array (
          void        *a,
          const void  *b,
          unsigned    size
     )
{
     char *p=(char *)a;
     const char *q=(char *)b;

     assert(p && q);
     while (size--) {
          *p++ = *q++;
     }
}
```

ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชันทั้งสองที่เราได้สร้างขึ้น เช่น

```
#define ARR_SIZE(array) (sizeof(array))

/* Function Prototypes */
extern int cmp_array(const void *,const void *,unsigned);
extern void assign_array(void *,const void *,unsigned);

int main()
{
     int  a[5]  = {1,2,3,4,5};
     int  b[10] = {1,2,3,4,5,1,2,3,4,5};
     int  c[10];

     assign_array(&c[0], &a[0], ARR_SIZE(a));
     assign_array(&c[5], &a[0], ARR_SIZE(a));


     printf("b and c are %s\n",
               cmp_array(b,c,ARR_SIZE(b)) ?
               "EQUAL" : "NOT EQUAL" );
     return 0;
}
```

ในโปรแกรมนี้เราแจ้งใช้ตัวแปรสามตัวที่เป็นอาร์เรย์ และพยายามกำหนดค่าของข้อมูลใน `c` ให้มีค่าเท่ากับข้อมูลจาก `b` โดยใช้ฟังก์ชัน `assign_array()` สองครั้ง โดยกำหนดค่าของข้อมูลทีละห้าตัว การเรียกใช้ฟังก์ชันนี้ครั้งแรกจะกำหนดค่า `c[0]` ... `c[4]` ให้มีค่าเท่ากับ `a[0]` ... `a[4]` ตามลำดับ และครั้งที่สอง

จะกำหนดให้c[5] ... c[9] ให้มีค่าเท่ากับ a[0] ... a[4] ตามลำดับ จากนั้นก็เปรียบเทียบระหว่างอาร์เรย์ b และ c ว่าเหมือนกันหรือไม่

เราจะเห็นได้ว่าเราสามารถกำหนดเลือกให้ที่อยู่ของข้อมูลตัวใดในอาร์เรย์เป็นที่อยู่ที่ผ่านเป็นพารามิเตอร์ให้ฟังก์ชันก็ได้ เช่น

```
assign_array(&c[0], &a[0], 5);
```

จะให้ผลเหมือนกับ

```
assign_array(c, a, 5);
```

เพราะเราเริ่มต้นที่ข้อมูลตัวแรกของอาร์เรย์ทั้งสอง ถ้าเราต้องการอ้างถึงข้อมูล 5 ตัวหลังจากอาร์เรย์ c ซึ่งก็คือ c[5] ... c[9] เราก็เขียนว่า

```
assign_array(&c[5], &a[0], 5);
```

หรือ

```
assign_array((c+5), &a[0], 5);
```

ย่อมให้ผลที่เหมือนกัน

จากการสร้างฟังก์ชันทั้งสองที่ใช้งานกับอาร์เรย์ เราจะเห็นได้ว่าเราได้ใช้พอยน์เตอร์อเนกประสงค์เป็นพารามิเตอร์เพื่อเก็บที่อยู่เริ่มต้นของอาร์เรย์ การใช้พอยน์เตอร์อเนกประสงค์ก็ทำให้เราสามารถผ่านอาร์เรย์แบบข้อมูลพื้นฐานใดๆก็ได้ และเราก็จะจัดการกับหน่วยความจำที่อาร์เรย์ใช้ ให้อยู่ในรูปของแถวไบต์ที่เป็นกลาง คือไม่ขึ้นกับแบบข้อมูลใดๆ ถ้าเราต้องการเข้าถึงข้อมูลขนาดหนึ่งไบต์แต่ละตัว โดยไม่สนใจว่าข้อมูลที่อยู่ในหน่วยความจำของอาร์เรย์ที่จริงแล้วเป็นข้อมูลแบบใด แต่เราจะพิจารณาข้อมูลขนาดหนึ่งไบต์ทีละตัวเท่านั้น เราก็จะใช้พอยน์เตอร์แบบ char เข้าช่วย

7.1.8 การนิยามแบบข้อมูลสำหรับอาร์เรย์โดยใช้ typedef

เราสามารถใช้ typedef ในการนิยามแบบข้อมูลรวมที่เป็นอาร์เรย์ได้ เช่น สมมุติว่าเราต้องการแจ้งใช้ตัวแปรที่เป็นอาร์เรย์แบบ int ขนาดความจุเท่ากับ 128 และ 512 ตามลำดับ เราก็สามารถนิยามแบบข้อมูลรวมในรูปแบบของอาร์เรย์ตามลักษณะดังกล่าวได้

```
typedef int SmallArray[128];
typedef int LargeArray[512];
```

ตัวอย่างการแจ้งใช้

```
SmallArray  a;
LargeArray  b;
```

ซึ่งหมายถึง การแจ้งใช้ตัวแปร a ที่เป็นอาร์เรย์แบบ int ขนาด 128 และ ตัวแปร b เป็นอาร์เรย์แบบ int ขนาด 512

7.1.9 การจัดสรรหน่วยความจำสำหรับสร้างอาร์เรย์

เวลาที่เราแจ้งใช้ตัวแปรอาร์เรย์ ก็จะมีการจัดสรรหน่วยความจำโดยอัตโนมัติ เป็นจำนวนเท่ากับจำนวนของข้อมูลในอาร์เรย์คูณด้วยขนาดของข้อมูลในหน่วยไบต์ การจัดสรรหน่วยความจำนี้เป็นการใช้หน่วยความจำแบบตายตัว ซึ่งหมายความว่า เราจะต้องกำหนดขนาดของอาร์เรย์ใดๆที่เราจะใช้ในโปรแกรมตั้งแต่ต้น ขนาดของอาร์เรย์จะต้องคำนวณได้เมื่อเวลาคอมไพล์โปรแกรมโค้ด ในบางกรณีถ้าเรากำหนดขนาดของอาร์เรย์ที่มากหรือน้อยเกินไป ก็จะเป็นปัญหาและบ่งบอกถึงคุณสมบัติของอาร์เรย์ในแง่ลบ

เราสามารถใช้พอยน์เตอร์ที่ทำหน้าที่คล้ายอาร์เรย์ได้ แต่เราจะต้องจัดสรรบล็อกหน่วยความจำให้พอยน์เตอร์นี้เอง สำหรับการจัดสรรหน่วยความจำนั้น เราจะใช้ฟังก์ชันมาตราฐาน คือ malloc() ซึ่งมีรูปแบบของฟังก์ชันที่ได้นิยามไว้ในแฟ้ม <stdlib.h>

```
void *malloc (size_t size);
```

เมื่อเวลาเรียกใช้ฟังก์ชัน malloc() เราจะต้องกำหนดขนาดของหน่วยความจำที่เราต้องการจองไว้ใช้ ในหน่วยของไบต์ ขนาดของหน่วยความจำจะถูกกำหนดโดยใช้พารามิเตอร์ size ที่มีแบบข้อมูลเป็น size_t ซึ่งนิยามไว้ในแฟ้ม <stdlib.h>โดยคำสั่ง typedef (หรือ unsigned นั้นเอง) ถ้าคอมพิวเตอร์สามารถจัดสรรหน่วยความจำได้ตามที่เราต้องการ ฟังก์ชัน malloc() ก็จะให้พอยน์เตอร์อเนกประสงค์ที่ชี้ไปยังที่อยู่เริ่มต้นของบล็อกหน่วยความจำดังกล่าว ถ้าคอมพิวเตอร์ไม่สามารถจัดสรรหน่วยความจำตามที่เราต้องการได้ ฟังก์ชันก็จะให้พอยน์เตอร์ที่มีค่าเป็นศูนย์กลับคืน

ตัวอย่างการเรียกใช้ฟังก์ชัน malloc() เช่น สมมุติว่า เราต้องการจัดสรรหน่วยความจำเพื่อใช้ในงานที่คล้ายกับการใช้อาร์เรย์แบบ double ก็จะมีวิธีการดังนี้

```
double *p;
int size = 10;

p = (double *)malloc(size * sizeof(double));
if (p==NULL) {
     printf("Cannot allocate memory!!\n");
     exit(1);
}
```

ในกรณีนี้ เราได้พยายามจัดสรรหน่วยความจำขนาดเท่ากับ 80 ไบต์ โดยใช้ฟังก์ชัน malloc() และกำหนดให้ฟังก์ชันผ่านค่ากลับคืนไปยังพอยน์เตอร์ p แบบ double ดังนั้น ถ้า p มีค่าไม่เท่ากับศูนย์ ก็หมายความว่า เราสามารถจัดสรรหน่วยความจำตามที่ต้องการได้สำเร็จ แต่ถ้า p มีค่าเท่ากับศูนย์ เราก็จำเป็นต้องสร้างสายงานในการตรวจสอบค่าของ p และแจ้งให้ทราบ ถ้าคอมพิวเตอร์ไม่สามารถจัดสรรหน่วยความจำตามที่เราต้องการได้ หรือหยุดการทำงานของโปรแกรมโดยใช้ประโยคคำสั่ง exit(1)

เมื่อจัดสรรหน่วยความจำได้แล้วพอยน์เตอร์ p ก็จะเป็นเสมือนกุญแจสำคัญในการเข้าถึงที่อยู่ของหน่วยความจำที่ได้จองไว้ ถ้าเราเปลี่ยนแปลงค่าของ p เราก็ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลดังกล่าวได้อีก เรากล่าวได้ว่าพอยน์เตอร์ p เป็นเจ้าของพื้นที่หน่วยความจำที่ได้ถูกจัดสรรไว้

การใช้พอยน์เตอร์ p เราก็สามารถใช้ได้เหมือนกับตัวแปรที่เป็นอาร์เรย์ทั่วไป ถ้าเราต้องการเข้าถึงข้อมูลขนาด 8 ไบต์ แบบ double เราก็ใช้โอเปอร์เรเตอร์ [] ตัวอย่างเช่น

```
p[0] = 1.0;
p[1] = 2.0;
p[2] *= p[1];
```

โปรดสังเกตว่า เราสามารถใช้โอเปอร์เรเตอร์ [] กับพอยน์เตอร์ได้ ซึ่งใช้ในการเข้าถึงข้อมูลแต่ละตัว

```
double *q = p;
(q++)[0] = 1.0;
```

หมายถึง การผ่านค่าของ p ให้พอยน์เตอร์ q จากนั้นเราก็ใช้พอยน์เตอร์นี้ ในการเข้าถึงข้อมูลแบบ double ตัวแรกในที่อยู่ที่พอยน์เตอร์ q กำลังชี้ไป เนื่องจากว่า เราได้ใช้โอเปอร์เรเตอร์ ++ กับตัวแปรพอยน์เตอร์ q ดังนั้นนิพจน์ดังกล่าวจะหมายถึงการกำหนดค่าข้อมูลตัวแรกในหน่วยความจำมีค่าเท่ากับ 1.0 และพอยน์เตอร์ q ก็จะมีค่าเพิ่มขึ้นอีกแปดไบต์ ซึ่งหมายถึงการชี้ข้อมูลแบบ double ตัวถัดไปในหน่วยความจำ

ถ้าเราต้องการเขียนนิพจน์ที่มีความหมายเหมือนกับ

```
(q++)[0] = 1.0;
```

ก็จะเขียนได้ใหม่ดังนี้

```
*(q++) = 1.0;
```

หรือ

```
*q++ = 1.0;
```

ซึ่งดูแล้วเข้าใจได้ง่ายกว่า และ ย่อมให้ผลเหมือนกัน

หน่วยความจำที่เราได้จัดสรรเอาไว้ เราสามารถให้กลับคืนเป็นหน่วยความจำว่างก็ได้ เพื่อใช้ในจุดประสงค์อื่นต่อไป เราจะเรียกใช้ฟังก์ชันมาตราฐาน ชื่อ free()

```
void free(void *p);
```

ซึ่งต้องการเพียงแค่พอยน์เตอร์เป็นพารามิเตอร์

```
free(p);
```

เมื่อฟังก์ชันทำงานจบแล้วหน่วยความจำที่ได้จองไว้โดยพอยน์เตอร์ p ก็จะถูกปล่อยว่าง ดังนั้นเราไม่สามารถใช้โอเปอร์เรเตอร์ * กับพอยน์เตอร์ p ได้อีก

มีข้อสังเกตอยู่ว่าหน่วยความจำที่ได้จากการใช้ฟังก์ชัน malloc() จะยังมิได้ถูกติดตั้งค่าเริ่มต้น ดังนั้นค่าของข้อมูลจึงเป็นอะไรก็ได้ซึ่งหมายถึงการไม่ทราบค่าที่แน่นอน ถ้าเราต้องการจัดสรรหน่วยความจำและกำหนดให้ทุกๆไบต์ของหน่วยความจำนี้มีค่าเป็นศูนย์ เราก็จะใช้ฟังก์ชันมาตราฐาน calloc() ซึ่งนิยามไว้ใน <stdlib.h>

```
void *calloc(size_t n, size_t element_size);
```

พารามิเตอร์ของฟังก์ชัน calloc() จะแตกต่างจากพารามิเตอร์ของ malloc() คือ เราจะต้องกำหนดจำนวนของข้อมูลและขนาดของข้อมูลดังกล่าว ดังนั้น n จึงหมายถึงจำนวนข้อมูล และ element_size หมายถึงขนาดของข้อมูลแต่ละตัวในหน่วยของไบต์ (แน่นอน ข้อมูลแต่ละตัวต้องมีขนาดเท่ากัน) ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชัน calloc()

```
double *p;
int size = 10;

p = (double *)calloc(size, sizeof(double));
if (p==NULL) {
     printf("Cannot allocate memory!!\n");
```

```
        exit(1);
    }
```

ถ้าเรามีหน่วยความจำที่ถูกจัดสรรโดย malloc() หรือ calloc() และต้องการย่อหรือขยายบล็อกหน่วยความจำที่มีอยู่ ให้เล็กลงหรือใหญ่ขึ้น เราจะใช้ฟังก์ชันมาตราฐาน realloc()

```
void *realloc(void *p, size_t size);
```

โดยที่พารามิเตอร์ size จะเป็นขนาดของบล็อกหน่วยความจำใหม่ที่เราต้องการ

ในกรณีที่เราต้องการขยายบล็อกของหน่วยความจำที่มีที่อยู่เริ่มต้นที่พอยน์เตอร์ p กำลังชี้ไป ฟังก์ชันก็จะพยายามขยายขนาดของบล็อกหน่วยความจำโดยพยายามที่จะไม่เปลี่ยนที่อยู่เริ่มต้น ถ้าเป็นไปไม่ได้ฟังก์ชันก็จะหาที่อยู่ใหม่ที่มีขนาดของหน่วยความจำกว้างพอ และจะทำสำเนาค่าของข้อมูลจากที่อยู่เดิมไปยังที่อยู่ใหม่ ส่วนหน่วยความจำตามที่อยู่เดิม ก็จะถูกปล่อยว่างไป หน่วยความจำที่เพิ่มเติมขึ้นมาจะไม่มีการติดตั้งค่าเริ่มต้นใดๆเมื่อฟังก์ชันได้จัดสรรหน่วยความจำแล้วก็จะให้พอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังที่อยู่เริ่มต้นของบล็อกหน่วยความจำที่ถูกต้องหรือให้พอยน์เตอร์ศูนย์กลับคืน ในกรณีที่ไม่สามารถจัดสรรตามที่ต้องการได้ ตัวอย่างการใช้ realloc()

```
double *p;
p = (double *)malloc( 10*sizeof(double) );
p = (double *)realloc(p, 100*sizeof(double) );
```

สำหรับพอยน์เตอร์ p ที่ได้ใช้กับฟังก์ชัน free() แล้ว ถ้าเราต้องการใช้พอยน์เตอร์นี้กับ realloc() เราควรจะกำหนดค่าของพอยน์เตอร์ p เป็นศูนย์ (NULL) ก่อน เพื่อเป็นการเจาะจงว่าพอยน์เตอร์ตัวนี้ไม่ได้ใช้จองบล็อกหน่วยความจำใดๆ

```
double *p;
p = (double *)malloc( 10*sizeof(double) );

free(p);
p = NULL;
p = (double *)realloc( 100*sizeof(double) );
```

โปรดสังเกตว่าถ้าเราผ่านพอยน์เตอร์ที่เป็นพอยน์เตอร์ศูนย์ให้ฟังก์ชัน realloc() แล้วการทำงานของฟังก์ชันนี้ก็จะให้ผลเหมือนกับฟังก์ชัน malloc()

ห้ามใช้ฟังก์ชัน free() และ realloc() กับตัวแปรที่เป็นอาร์เรย์โดยเด็ดขาด ตัวอย่างที่ผิด เช่น

```
int IntArray[10];
```

```
free(IntArray);
```

โปรดสังเกตว่า ถ้าเราได้จองหน่วยความจำไว้ใช้ โดยเรียกใช้ฟังก์ชัน `malloc()` หรือ `calloc()` ก็ตามเมื่อเราไม่ได้ใช้หน่วยความจำนี้อีกต่อไป เราก็ควรใช้คำสั่ง `free()` ในการปล่อยให้หน่วยความจำเหล่านี้กลับคืนไปยังส่วนกลางเพื่อใช้ได้ในจุดประสงค์และเวลาอื่นต่อไป จุดนี้ถือว่าสำคัญมากเพราะถ้าไม่ทำเช่นนี้หน่วยความจำที่ว่างก็จะลดลงเรื่อยๆทั้งๆที่ในความเป็นจริงแล้ว เราสามารถกำหนดให้พื้นที่หน่วยความจำว่างได้ บางครั้งอาจจะเป็นเพราะการเขียนโปรแกรมที่ไม่ระมัดระวัง ตัวอย่างเช่น

```
double *p;
p = (double *)malloc( 10*sizeof(double) );
p = (double *)malloc( 10*sizeof(double) );
```

ตัวอย่างนี้เป็นการจัดสรรหน่วยความจำสองครั้งทั้งๆที่เราใช้แค่บล็อกเดียว ดังนั้นถ้าเราได้กำหนดให้พอยน์เตอร์ `p` เป็นเจ้าของบล็อกหน่วยความจำครั้งหนึ่งแล้ว ถ้าต้องการจะใช้คำสั่ง `malloc()` อีกครั้ง จะต้องใช้คำสั่ง `free()` กับพอยน์เตอร์ `p` ก่อนหรือใช้พอยน์เตอร์ตัวอื่นแทน

ข้อเสียอีกข้อหนึ่งสำหรับอาร์เรย์และการใช้บล็อกหน่วยความจำในเชิงอาร์เรย์โดยอาศัยพอยน์เตอร์คือ จะไม่มีการตรวจสอบขอบเขตของการใช้เลขดัชนี ยกตัวอย่างเช่น ถ้าเราแจ้งใช้อาร์เรย์เป็นจำนวน 10 หน่วย แต่ถ้าเราใช้ดัชนีที่มีค่าตั้งแต่ 10 ขึ้นไปกับโอเปอร์เรเตอร์ `[]` ผลก็คือเราจะเข้าถึงข้อมูลที่อยู่นอกบล็อกหน่วยความจำสำหรับอาร์เรย์ (out of bounds) ดังนั้นถ้าอ่านข้อมูลที่อยู่นอกขอบเขต ก็จะได้ข้อมูลที่ถือว่าไม่ถูกต้อง ถ้าพยายามเขียนข้อมูลทับ ก็อาจจะทำให้เกิดปัญหาในการทำงานของโปรแกรมได้

7.1.10 การสร้างอาร์เรย์ที่มีข้อมูลโดยสุ่ม (Random Numbers)

อีกตัวอย่างหนึ่งที่เกี่ยวกับการใช้งานอาร์เรย์คือ การสร้างข้อมูลตัวเลขโดยสุ่ม และเก็บข้อมูลที่ได้นี้ไว้ในอาร์เรย์ การสร้างตัวเลขแบบสุ่มเราจะใช้ฟังก์ชันมาตราฐานชื่อ `srand()` และ `rand()` นิยามไว้ในไฟล์ `<stdlib.h>`

```
void srand( unsigned int seed);
int rand(void);
```

ฟังก์ชัน `srand()` ใช้ในการติดตั้งตัวสร้างเลขโดยสุ่ม (Random Number Generator) เป็นครั้งแรกก่อนที่จะมีการเรียกใช้ฟังก์ชัน `rand()` ฟังก์ชัน `srand()` พยายามสร้างลำดับของตัวเลข โดยอาศัยค่าจากพารามิเตอร์ `seed` ในการเรียกใช้ฟังก์ชัน `rand()` แต่ละครั้ง เราจะได้ค่ากลับคืนจากฟังก์ชัน และค่านี้เป็นค่าที่ได้จากการสุ่มเลือกจากค่าต่างๆภายในลำดับของตัวเลขที่มีอยู่ ซึ่งเป็นตัวเลขแบบ `int` และจะมีค่าอยู่ระ-หว่าง 0 และ `RAND_MAX` โดยที่ `RAND_MAX` เป็นสัญลักษณ์ของค่าคงที่แบบ `int` ถ้า `int` มีขนาดเท่ากับ 16 บิตแล้ว `RAND_MAX` จะมีค่าเท่ากับ `32767` ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชันทั้งสอง เช่น

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <time.h>

int main()
{
     int i;
     int array[5];
     int seed = (int)time(NULL);

     srand(seed);
     for(i=0; i<5; i++)
          printf("%d\n",(array[i]=rand()%100));

     return 0;
}
```

ในโปรแกรมตัวอย่างนี้ เราใช้ฟังก์ชันมาตราฐานอีกตัวหนึ่งชื่อ `time()` นิยามไว้ใน `<time.h>`

```
time_t time(time_t *timer);
```

ฟังก์ชัน `time()` จะให้จำนวนของวินาทีที่ผ่านไปแล้ว โดยนับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 1970 จนถึงเวลาที่ได้เรียกใช้ฟังก์ชัน และเราจะเก็บค่าจากฟังก์ชันนี้ไว้ในตัวแปร `seed` ซึ่งหมายความว่า ถ้าเราเรียก

ใช้โปรแกรมแต่ละครั้ง เราก็จะได้ค่าของ seed ที่แตกต่างกันและเมื่อเราผ่านค่าของตัวแปรนี้ไปให้ฟังก์ชัน srand() ความน่าจะเป็นที่เราจะได้ลำดับตัวเลขที่แตกต่างกันออกไปในการเรียกใช้แต่ละครั้งจึงมีมาก

สำหรับนิพจน์

```
(array[i]=rand()%100)
```

หมายถึง การอ่านค่าจากฟังก์ชัน rand() และค่าที่ได้จะเป็นเลขที่ถูกสร้างขึ้นโดยการสุ่มเลือก แต่ถ้าเราต้องการให้ตัวเลขที่ได้มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 99 เท่านั้น ตามตัวอย่างเราก็ใช้โอเปอร์เรเตอร์ % เข้าช่วย และเก็บค่าผลลัพธ์ไว้ในข้อมูลภายในอาร์เรย์

7.1.11 ตัวอย่างการประมวลผลข้อมูลในอาร์เรย์

ตัวอย่างโปรแกรมต่อไปนี้ เป็นการใช้อาร์เรย์ในการเก็บข้อมูลตัวเลขแบบ double ซึ่งผู้ใช้โปรแกรมจะต้องป้อนข้อมูลให้โปรแกรมผ่านทางแป้นพิมพ์ โดยเราจะใช้ฟังก์ชัน scanf() ในการอ่านข้อมูลแต่ละตัว เมื่อโปรแกรมเริ่มทำงาน ก็จะให้ผู้ใช้กำหนดจำนวนของข้อมูลที่ต้องการจะป้อนให้โปรแกรม เนื่องจากว่าเราใช้อาร์เรย์ที่มีขนาดตายตัวในการเก็บข้อมูล ดังนั้นจำนวนข้อมูลทั้งหมดที่เป็นไปได้จะต้องไม่เกินขนาดความจุของอาร์เรย์ ในกรณีเรากำหนดให้มีค่าเท่ากับ 100 โดยใช้สัญลักษณ์ชื่อ MAX_NUM แทนที่ค่าคงที่ตัวนี้ เมื่อผู้ใช้ได้กำหนดจำนวนของข้อมูลทั้งหมดแล้วโปรแกรมก็จะเริ่มอ่านข้อมูลทีละตัวจากผู้ใช้จนครบโดยเก็บข้อมูลไว้ในหน่วยความจำของอาร์เรย์ตามลำดับ จากนั้นก็เริ่มประ-มวลผลข้อมูลที่อยู่ในอาร์เรย์ โดยการผ่านพารามิเตอร์ที่ต้องการไปยังฟังก์ชัน stats() ซึ่งใช้ในการหาค่าต่างๆ เช่น ค่าที่มากและน้อยที่สุดของข้อมูลที่มีอยู่ หรือหาผลรวมและค่าเฉลี่ย

```
#include <stdio.h>
#include <assert.h>

#define  MAX_NUM  100

/* Function Prototype */
void stats (   const double *, int, double *,
               double *, double *, double *  );

int main()
{
     int       i, n=0;
     double    array [MAX_NUM];
     double    average, max, min, sum;
```

```
     printf("Please enter the number of values(max.%d): ",
               MAX_NUM);
     scanf("%d", &n);

     if((n <= 0)||(n > MAX_NUM))
     {
          printf("The number of values is invalid!");
          return 1;
     }

     printf("Please enter your data now: \n");
     for (i=0; i < n; i++)
          scanf("%lf", &array[i]);

     stats(array,n,&min,&max,&sum,&average);

     printf("%s%4d %s%7.2lf %s%7.2lf %s%7.2lf %s%7.2lf\n",
          "\nNumber of values: ", n,
          "\nMinimum : ", min,
          "\nMaximum : ", max,
          "\nSum     : ", sum,
          "\nAverage : ", average);
     return 0;
}

void stats(const double *a,
                int     n,
                double *min,
                double *max,
                double *sum,
                double *average)
{
     int i;

     assert(a && min && max && sum && average && (n>0));
     *sum = 0.0;
     *min = *max = a[0];
     for (i=0;i<n;i++)
     {
          if(a[i] < *min) *min = a[i];
          if(a[i] > *max) *max = a[i];
          *sum += a[i];
     }
     *average = *sum /(double)n;
}
```

ถ้าจะดัดแปลงให้อาร์เรย์มีขนาดที่ขึ้นอยู่กับจำนวนข้อมูลที่ป้อนให้กับโปรแกรม เราก็สามารถทำได้โดยใช้พอยน์เตอร์และจัดสรรพื้นที่หน่วยความจำด้วยตนเอง

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <assert.h>

int main()
{
     int       i, n=0;
     double    *array;
     double    average, max, min, sum;

     printf("Please enter the number of values : ");
     scanf("%d", &n);

     if(n <= 0)
     {
          printf("The number of values is invalid!");
          return 1;
     }

     array = (double *)malloc(n * sizeof(double));

     if (array==NULL)
     {
          printf("Sorry, cannot allocate memory!");
          return 2;
     }

     printf("Please enter your data now: \n");
     for (i=0; i < n; i++)
          scanf("%lf", &array[i]);

     stats(array,n,&min,&max,&sum,&average);

     printf("%s%4d %s%7.2lf %s%7.2lf %s%7.2lf %s%7.2lf\n",
          "\nNumber of values: ", n,
          "\nMinimum : ", min,
          "\nMaximum : ", max,
          "\nSum     : ", sum,
          "\nAverage : ", average);
     free(array);
     return 0;
}
```

7.1.12 การเรียงข้อมูลในอาร์เรย์ตามลำดับ

สมมุติว่าเรามีข้อมูลอยู่หลายจำนวนภายในอาร์เรย์ อาจจะเป็นข้อมูลที่เป็นเลขจำนวนเต็มหรือเลขทศนิยมก็ได้ ในบางครั้งเราก็ต้องการเรียงข้อมูลเหล่านี้เสียใหม่ เช่น เรียงจากน้อยไปมากตามค่าของข้อมูลแต่ละตัว การเรียงข้อมูลถือว่าเป็นปัญหาพื้นฐานอย่างหนึ่งในวิชาการทางคอมพิวเตอร์ สำหรับการเรียงข้อมูลก็มีอัลกอริทึมหรือวิธีการแก้ไขปัญหาที่ได้ถูกคิดค้นขึ้นอยู่หลายๆทาง แต่ที่เราจะทำความเข้าใจในตอนนี้เรียกว่า Bubble Sort ทำไมจึงเขาจึงใช้ ชื่อนี้ เราก็จะหาคำตอบได้โดยสังเกตจากวิธีการเรียงข้อมูล

วิธีการเรียงข้อมูลแบบ Bubble Sort

1. กำหนดให้ a เป็นอาร์เรย์ที่มีข้อมูลทั้งหมด n จำนวน
2. เปรียบเทียบข้อมูลระหว่างข้อมูลสองตัวที่อยู่ในตำแหน่งติดกันเป็นคู่ๆไป

ถ้าเรียงจากค่าน้อยไปมาก

สำหรับข้อมูลคู่ใด ที่มีข้อมูลที่อยู่ทางซ้ายมากกว่าข้อมูลที่อยู่ทางขวาก็ให้สลับตำแหน่งกัน

ถ้าเรียงจากค่ามากไปน้อย

สำหรับข้อมูลคู่ใด ที่มีข้อมูลที่อยู่ทางซ้ายน้อยกว่าข้อมูลที่อยู่ทางขวาก็ ให้สลับตำแหน่งกัน

3. กลับไปทำขั้นตอนที่ 2 อีกครั้ง จนกว่าจะครบทั้งหมด n ครั้ง

ตัวอย่างการใช้เรียงข้อมูลแบบ Bubble Sort จะเป็นดังนี้

```
#include <stdio.h>

#define  N  10

int main()
{
     int a[N] = {5,3,1,4,10,2,8,6,7,7};

     int i, j, n = N, tmp;

     int n_cmp =0;  /* number of comparisons */
     int n_exch=0;  /* number of exchanges   */

     printf("Unsorted : ");
     for (i=0; i < n; i++)
          printf("%d ", a[i]);
     printf("\n");
```

```
    for (i=0; i < n; i++)
    {
         printf("%2d. pass : ", i+1);
         for (j=1; j < n ; j++, n_cmp++)
         {
            if (a[j-1] > a[j])
            {
               tmp    =  a[j-1];
               a[j-1] =  a[j];
               a[j]   =  tmp;
               n_exch++;
            }
            printf("%d ", a[j-1]);
         }
         printf("%d\n", a[n-1]);
    }

    printf("number of comparisons : %d\n", n_cmp);
    printf("number of exchanges   : %d\n", n_exch);

  return 0;
}
```

ทุกครั้งที่มีการสลับที่ระหว่างข้อมูล ค่าของตัวแปร n_exch จะเพิ่มขึ้นทีละหนึ่ง และทุกครั้งที่มีการเปรียบเทียบกันระหว่างข้อมูลสองตัว ค่าของตัวแปร n_cmp ก็จะเพิ่มขึ้นทีละหนึ่ง

ผลจากโปรแกรมจะเป็นดังนี้

```
    Unsorted : 5 3 1 4 10 2 8 6 7 7
     1. pass : 3 1 4 5 2 8 6 7 7 10
     2. pass : 1 3 4 2 5 6 7 7 8 10
     3. pass : 1 3 2 4 5 6 7 7 8 10
     4. pass : 1 2 3 4 5 6 7 7 8 10
     5. pass : 1 2 3 4 5 6 7 7 8 10
     6. pass : 1 2 3 4 5 6 7 7 8 10
     7. pass : 1 2 3 4 5 6 7 7 8 10
     8. pass : 1 2 3 4 5 6 7 7 8 10
     9. pass : 1 2 3 4 5 6 7 7 8 10
    10. pass : 1 2 3 4 5 6 7 7 8 10
    number of comparisons : 90
    number of exchanges   : 15
```

เพื่อให้เห็นวิธีการทำงานในแต่ละรอบ เราลองพิจารณาการทำงานในรอบที่ 1

```
    Unsorted : 5 3 1 4 10 2 8 6 7 7
```

5 กับ 3 ได้สลับที่กัน	3 **5** **1** 4 10 2 8 6 7 7
5 กับ 1 ได้สลับที่กัน	3 1 **5** **4** 10 2 8 6 7 7
5 กับ 4 ได้สลับที่กัน	3 1 4 **5** **10** 2 8 6 7 7
ไม่มีการสลับที่	3 1 4 5 **10** **2** 8 6 7 7
10 กับ 2 ได้สลับที่กัน	3 1 4 5 2 **10** **8** 6 7 7
10 กับ 8 ได้สลับที่กัน	3 1 4 5 2 8 **10** **6** 7 7
10 กับ 6 ได้สลับที่กัน	3 1 4 5 2 8 6 **10** **7** 7
10 กับ 7 ได้สลับที่กัน	3 1 4 5 2 8 6 7 **10** **7**
10 กับ 7 ได้สลับที่กัน	3 1 4 5 2 8 6 7 7 10

```
1. pass : 3 1 4 5 2 8 6 7 7 10
```

เราจะเห็นได้ว่า การเรียงข้อมูลแบบ Bubble Sort จะมีการเปรียบเทียบข้อมูล เท่ากับ `n*(n-1)` ครั้ง เช่น `n` มีค่าเท่ากับ 10 ก็จะมีการเปรียบเทียบข้อมูลเท่ากับ 90 ครั้ง ข้อเสียของ Bubble Sort คือ เมื่อข้อมูลได้ถูกเรียงลำดับถูกต้องแล้ว การเปรียบเทียบระหว่างข้อมูลยังคงมีอยู่ต่อไป จนกว่าจะครบรอบที่ `n` จากตัวอย่างเราจะเห็นได้ว่าหลังจากการวนรอบที่ 4 ข้อมูลได้เรียงอย่างถูกต้องแล้ว ถ้าเราต้องการจะดัดแปลงให้ Bubble Sort ทำงานได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เราจะใช้วิธีตรวจสอบว่าข้อมูลได้เรียงอยู่ตามลำดับที่ถูกต้องแล้วหรือยัง ซึ่งการตรวจสอบนี้จะมีขึ้นหลังจากการวนแต่ละรอบ โดยอาศัยตัวแปร `n_exch` ถ้า `n_exch` มีค่าเท่ากับศูนย์ก็หมายความว่า ในรอบที่ผ่านมาไม่มีการสลับที่ข้อมูลใดทั้งสิ้น เพราะเนื่องจากว่า ข้อมูลได้เรียงอยู่อย่างถูกต้องแล้ว เมื่อเป็นเช่นนี้เราก็สั่งให้วงวนหยุดการทำงานได้

```
#include <stdio.h>

#define  N  10

int main()
{
     int a[N] = {5,3,1,4,10,2,8,6,7,7};
     int i, j, n = N, tmp;

     int n_cmp = 0;     /* number of comparisons */
     int n_exch= 0;     /* number of exchanges   */

     printf("Unsorted : ");
     for (i=0; i < n; i++)
          printf("%d ", a[i]);
     printf("\n");

     for (i=0; i < n; i++)
```

```
    {
        printf("%2d. pass : ", i+1);
        for (j=1; j < n ; j++, n_cmp++)
        {
           if (a[j-1] > a[j])
           {
             tmp    =  a[j-1];
             a[j-1] =  a[j];
             a[j]   =  tmp;

             /* increase number of exchanges */
             n_exch++;
           }
           printf("%d ", a[j-1]);
        }
        printf("%d\n", a[n-1]);

        /* detect if no exchanges are made */
        if (n_exch==0)
              break;
        else
              n_exch = 0;
    }

    printf("number of comparisons : %d\n", n_cmp);
    printf("number of exchanges   : %d\n", n_exch);

    return 0;
}
```

ผลของโปรแกรมคือ

```
    Unsorted : 5 3 1 4 10 2 8 6 7 7
     1. pass : 3 1 4 5 2 8 6 7 7 10
     2. pass : 1 3 4 2 5 6 7 7 8 10
     3. pass : 1 3 2 4 5 6 7 7 8 10
     4. pass : 1 2 3 4 5 6 7 7 8 10
     5. pass : 1 2 3 4 5 6 7 7 8 10
    number of comparisons : 45
    number of exchanges   : 15
```

ซึ่งจำนวนของการเปรียบเทียบข้อมูลได้ลดลงอย่างมากซึ่งหมายถึงประสิทธิภาพในการทำงานของโปรแกรมนั้นเอง

จากตัวอย่างที่แล้วเราได้ลองเขียนโปรแกรมที่จัดเรียงข้อมูลแบบ `int` ในอาร์เรย์ ถ้าเราต้องการเขียนฟังก์ชันที่จัดเรียงข้อมูลใดๆในอาเรย์ โดยใช้วิธีการตามแบบ Bubble Sort เราสามารถทำได้ เช่น เราใช้ชื่อว่า `bubble_sort` แต่จะต้องมีขั้นตอนที่ใช้จัดการกับรูปแบบของข้อมูล เช่น สมมุติว่าเราต้องการผ่านอาร์เรย์ที่

มีข้อมูลแบบ int หรือ double หรือข้อมูลรูปแบบอื่น เราก็ต้องอาศัยพอยน์เตอร์อเนกประสงค์แบบ void เข้าช่วยเพื่อที่จะชี้ไปยังข้อมูลแบบใดๆก็ได้ นอกจากนั้นเราก็ต้องกำหนดขนาดของข้อมูลแต่ละตัว และจำนวนข้อมูลที่มีอยู่ในอาร์เรย์หรือจำนวนของข้อมูลที่เราต้องการให้ฟังก์ชันเรียงลำดับใหม่ ปัญหาอยู่ที่ว่าเวลาเราผ่านที่อยู่ของอาร์เรย์ให้ฟังก์ชันแล้ว ภายในฟังก์ชันเราจะไม่สามารถรู้ได้ว่าแบบข้อมูลของอาร์เรย์เป็นแบบใด ดังนั้นการเปรียบเทียบระหว่างข้อมูลสองตัวจึงเป็นไปไม่ได้ ดังนั้นเพื่อที่จะแก้ปัญหานี้เราจะใช้พารามิเตอร์อีกตัวที่เป็นพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังฟังก์ชันตัวใดๆก็ได้ที่เราต้องการใช้ในการเปรียบเทียบข้อมูล พอยน์เตอร์ is_greater จะต้องสร้างขึ้นอย่างเหมาะสม เพื่อที่จะสามารถใช้เปรียบเทียบข้อมูลสองตัวได้

```
int (*is_greater)(const void *, const void *);
```

เช่น พอยน์เตอร์ตัวนี้เราสามารถกำหนดให้ชี้ไปยังฟังก์ชันในรูปแบบต่อไปนี้ได้

```
int int_cmp(const void *p1, const void *p2)
{
  return ((*(int *)p1 > *(int *)p2) ? 1 : 0);
}
```

และฟังก์ชันตัวนี้ก็จะเปรียบเทียบข้อมูลในรูปแบบของข้อมูลที่เป็น int หรือถ้าเราต้องการเปรียบเทียบข้อมูลในรูปแบบของข้อมูลที่เป็น double ก็ทำได้ดังนี้

```
int dbl_cmp(const void *p1, const void *p2)
{
  return ((*(double *)p1 > *(double *)p2) ? 1 : 0);
}
```

ดังนั้น ถ้าเราต้องการเรียงข้อมูลจากอาร์เรย์แบบ int เราก็กำหนดให้พอยน์เตอร์ is_greater ชี้ไปยังฟังก์ชัน int_cmp() ถ้าต้องการเรียงข้อมูลแบบ double ก็กำหนดให้ is_greater ชี้ไปยังฟังก์ชัน dbl_cmp() หรือ ถ้าเรามีข้อมูลแบบอื่นๆ เราก็สร้างฟังก์ชันที่ใช้ในการเปรียบเทียบข้อมูลขึ้นเพิ่มเติมได้

โปรดสังเกตว่า พอยน์เตอร์ p1 และ p2 ที่เป็นพารามิเตอร์ จะมีแบบข้อมูลเป็น void ดังนั้น เราต้องแปลงเป็นแบบข้อมูลอื่นก่อน เช่น int หรือ double เป็นต้น โดยการแปลงแบบพอยน์เตอร์แบบเจาะจง เช่น

```
(double *)p1
```

นิพจน์นี้จะให้พอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังข้อมูลแบบ double ดังนั้น

```
*(double *)p1
```

จึงหมายถึงการเข้าถึงข้อมูลที่เป็น double โดยอาศัยพอยน์เตอร์

ส่วนรูปแบบการสร้างฟังก์ชัน bubble_sort() ก็จะมีรูปร่างหน้าตาดังนี้

```
/* function that sorts an array of n objects in ascending
 * order.
 *
 * keysize          specifies the length of each object.
 * is_greater       the array will be sorted according to
 *                  function pointed to by f_greater
 *                  (*is_greater)(p1, p2) returns 1 if p1
 *                  is greater than p2 else returns 0.
 */
void bubble_sort
 (   void *  array,
     size_t  n,
     size_t  keysize,
     int (*is_greater)(const void *, const void *) )
{

     size_t   i, j;
     size_t   n_exch = 0;

     char *a   = (char *)array;
     void *tmp = malloc(keysize+1);
     void *p1, *p2;

     for (i=0; i < n; i++) {
          for (j=1; j < n ; j++)
          {
            p1 = (void *)(a + keysize*(j-1));
            p2 = (void *)(a + keysize*(j));
            if ( is_greater(p1, p2) )
            {
               memcpy(tmp, p1, keysize);
               memcpy( p1, p2, keysize);
               memcpy( p2,tmp, keysize);
               n_exch++;
            }
          }
          if (n_exch==0) break;
          else n_exch=0;
     }
     free(tmp);
}
```

ตัวอย่างการใช้งานฟังก์ชัน bubble_sort()

```
     /* function prototypes */
     extern int int_cmp(const void *, const void *);
     extern int dbl_cmp(const void *, const void *);
     extern void bubble_sort(void *,size_t,size_t,
          int (*is_greater)(const void *, const void *));
```

```
/* array declarations and initializations */
int    i_array[10] = {6,3,2,8,4,5,1,9,10,7};
double d_array[10] = {6,3,2,8,4,5,1,9,10,7};

/* function calls */
bubble_sort(i_array, 10, sizeof(int),    int_cmp);
bubble_sort(d_array, 10, sizeof(double), dbl_cmp);
```

7.1.13 อาร์เรย์หลายมิติ

เท่าที่ผ่านมาเราได้เกี่ยวข้องกับการใช้อาร์เรย์มิติเดียวเท่านั้น นอกเหนือจากอาร์เรย์มิติเดียวแล้ว เราก็สามารถแจ้งใช้อาร์เรย์มีที่มิติมากกว่าหนึ่งก็ได้ เช่น เราลองนึกถึงเมตริกซ์ ในทางคณิตศาสตร์ซึ่งจัดได้เป็นอาร์เรย์สองมิติ

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 3 \\ 2 & 1 & -1 \\ 3 & 1 & 2 \end{bmatrix}_{3\times 3} \qquad B = \begin{bmatrix} 1.0 & -2.5 & 0.0 \\ 2.5 & 0.0 & 3.0 \end{bmatrix}_{2\times 3}$$

A เป็นอาร์เรย์แบบ 3 คูณ 3 และ B เป็นอาร์เรย์แบบ 2 คูณ 3 (จำนวนแถวคูณจำนวนคอลัมน์) ถ้าต้องการแจ้งใช้ตัวแปร A และ B ที่เป็นอาร์เรย์ดังข้างต้น เราก็ทำได้ดังนี้

```
int    A[3][3];
float  B[2][3];
```

หรือ แจ้งใช้พร้อมติดตั้งค่าเริ่มต้น

```
int   A[3][3] = { {1, 0, 3},
                  {2, 1,-1},
                  {3, 1, 2} };

float B[2][3] = { { 1.0,-2.5, 0.0},
                  { 2.5, 0.0, 3.0} };
```

ซึ่งแสดงให้เห็นวิธีการแจ้งใช้พร้อมกับการติดตั้งค่าเริ่มต้นให้แก่อาร์เรย์สองมิติ

จากตัวอย่างข้างบน `B` เป็นอาร์เรย์สองมิติ ขนาด 2 คูณ 3 ซึ่งมีจำนวนแถวเท่ากับ 2 และจำนวนคอลัมน์เท่ากับ 3 การเข้าถึงข้อมูลแต่ละตัวภายในอาร์เรย์ ก็ต้องใช้ดัชนีสองตัว เช่น กำหนดโดยใช้ตัวแปร `i` และ `j` ตามลำดับ ซึ่งถ้าเราใช้หลักการเดียวกับเมตริกซ์ในทางคณิตศาสตร์แล้ว `i` ก็คือหมายเลขแถว และ `j` คือหมายเลขของคอลัมน์ เพียงแต่เราจะต้องเริ่มนับตั้งแต่ศูนย์เท่านั้นเอง

```
B[i][j]
```

โดยที่ i มีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 1 และ j มีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 2 หรือเราสามารถเขียนนิพจน์รูปแบบอื่นที่ให้ผลเหมือนกันได้ เช่น

```
*(B[i] + j)
(*(B+i))[j]
*(*(B+i) + j)
*(&B[0][0] + 3*i + j)
*(*B + 3*i + j)
*(B[0] + 3*i + j)
```

ซึ่งก็เป็นเรื่องของการใช้พอยน์เตอร์นั้นเอง เราจะสังเกตไว้ว่า B เป็นอาร์เรย์สองมิติและมีลักษณะคล้ายพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังพอยน์เตอร์

โปรแกรมตัวอย่างต่อไปนี้ จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับ อาร์เรย์สองมิติขนาด 3 คูณ 4 ซึ่งเราจะใช้ประกอบการพิจารณาโครงสร้างและการทำงานของอาร์เรย์สองมิตินี้

```
#include <stdio.h>

int main()
{
     int a[3][4]= {{1,2,3,4},{5,6,7,8},{9,10}};
     int i, *p = (int *)a;

     printf(" &a = %p\n", &a);
     printf("  a = %p\n",  a);
     printf(" *a = %p\n", *a);
     printf("**a = %d\n", **a);
     printf("   a[0] = %p,   a[1] = %p,   a[2] = %p\n",
               a[0], a[1], a[2]);
     printf("  &a[0] = %p,  &a[1] = %p,  &a[2] = %p\n",
               &a[0], &a[1], &a[2]);
     printf("  (a+0) = %p,  (a+1) = %p,  (a+2) = %p\n",
               (a+0), (a+1), (a+2));
     printf(" *(a+0) = %p, *(a+1) = %p, *(a+2) = %p\n",
               *(a+0), *(a+1), *(a+2));
     printf("  *a[0] = %d,  *a[1] = %d,  *a[2] = %d\n",
               *a[0], *a[1], *a[2]);

     for(i=0; i < 3*4; i++)
          printf("%d ", p[i]);
     printf("\n");
     return 0;
}
```

การแจ้งใช้อาร์เรย์

```
int a[3][4]= {{1,2,3,4},{5,6,7,8},{9,10}};
```

แม้ว่าเราจะกำหนดค่าเริ่มต้นให้แก่ข้อมูลแต่ละตัวของอาร์เรย์สองมิตินี้ แต่มีตัวเลขแค่ 10 จำนวนเท่านั้น ซึ่งน้อยกว่าจำนวนของข้อมูลในอาร์เรย์ แต่อย่างไรก็ตาม คอมไพล์เลอร์จะเข้าใจว่าข้อมูลสองตัวสุดท้ายจะมีค่าเท่ากับศูนย์โดยอัตโนมัติ ดังนั้นการแจ้งใช้อาร์เรย์ข้างบนจึงให้ผลเหมือนกับ

```
int a[3][4] = {{1,2,3,4},{5,6,7,8},{9,10,0,0}};
```

หรือ

```
int a[][4] = {{1,2,3,4},{5,6,7,8},{9,10,0,0}};
```

จากตัวอย่างข้างบนเราใช้พอยน์เตอร์ `p` แบบ `int` ให้ชี้ไปยังที่อยู่เริ่มต้นของ `a` และ ใช้พอยน์เตอร์นี้เข้าถึงข้อมูลแต่ละตัวของอาร์เรย์ได้โดยใช้นิพจน์ `p[i]` ซึ่งในกรณีนี้ `i` มีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 11 เนื่องจากขั้นตอนการทำงานของวงวน `for` แสดงผลที่เป็นค่าถูกต้องของอาร์เรย์ `a` ดังนั้นเราก็สามารถสรุปได้ว่าข้อมูลแต่ละตัวของอาร์เรย์สองมิตินั้นจะเรียงติดต่อกันไปตามลำดับโดยไม่เว้นที่ว่างไว้ ซึ่งไม่แตกต่างจากการเก็บข้อมูลไว้ในอาร์เรย์มิติเดียว

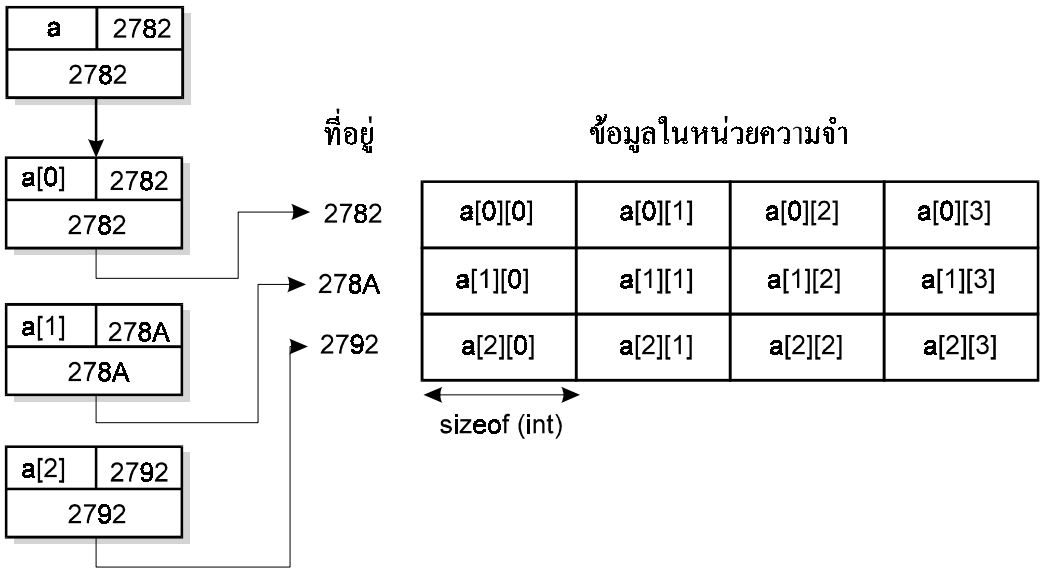

แผนภาพข้างบนเป็นตัวอย่างของผลการทำงานของโปรแกรม ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างพอยน์เตอร์และข้อมูลภายในอาร์เรย์ เนื่องจากว่า `a` เป็นตัวแปรที่เป็นอาร์เรย์สองมิติ เมื่อเราใช้โอเปอร์เรเตอร์ `[]` กับอาร์เรย์ เราจะได้ `a[i]` โดยที่ค่าของ `i` จะมีอยู่ระหว่าง 0 ถึง 2 และตำแหน่ง `a[i]` จะทำหน้าที่เป็น

พอยน์เตอร์ที่ค่อยเก็บที่อยู่ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลในอาร์เรย์ และถ้าสังเกตให้ดี a[i] จะทำหน้าที่เหมือนตัวแปรที่เป็นอาร์เรย์มิติเดียว (หรือพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังที่อยู่ของข้อมูลตัวแรกในอาร์เรย์มิติเดียว หรือเรียกง่ายๆ ได้ว่า พอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังอาร์เรย์มิติเดียว) ดังนั้นเราสามารถกล่าวได้ว่า อาร์เรย์สองมิติคือ อาร์เรย์ของอาร์เรย์

สำหรับการเข้าถึงข้อมูลทุกตัวของอาร์เรย์สองมิติ เราใช้ดัชนีสองตัว (หมายเลขของแถวและคอลัมน์ตามลำดับ) ซึ่งหมายความว่า เราต้องใช้วงวน for ซ้อนกันสองครั้ง ตัวอย่างเช่น เราต้องการกำหนดให้ข้อมูลทุกตัวของอาร์เรย์ a เป็นศูนย์ เราก็ทำได้ดังนี้

```
for (i=0; i < 3; i++)
    for (j=0; j < 4; j++)
     a[i][j] = 0;
```

ถ้าเราต้องการใช้อาร์เรย์มากกว่าสองมิติ เราก็สามารถทำได้โดยใช้หลักการเดียวกันกับการแจ้งใช้อาร์เรย์สองมิติ เช่น การแจ้งใช้อาร์เรย์สามมิติ

```
int  a3d[2][3][4] = {
          { {1,2,3,4},{5,6,7,8},{9,10,11,12} },
          { {0,0,0,0},{0,0,0,0},{0,0,0,0}    }
     };
```

หรือ

```
int  a3d[2][3][4] = {
          { {1,2,3,4},{5,6,7,8},{9,10,11,12} },
          {    {0}   ,   {0}   ,     {0}     }
     };
```

อาร์เรย์ที่มากกว่าสามมิติเราจะไม่ค่อยได้พบเห็นบ่อยนักในโปรแกรมภาษาซี

ตัวอย่างการผ่านตัวแปรที่เป็นอาร์เรย์สองมิติให้ฟังก์ชัน เช่น

```
func (int a[3][4], int n_rows);
func (int a[][4],  int n_rows);
func (int (*a)[4], int n_rows);
```

แบบใดแบบหนึ่ง ภายในฟังก์ชันเราจะไม่ทราบจำนวนของแถวทั้งหมด ดังนั้นเราจึงต้องผ่านพารามิเตอร์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนแถวของอาร์เรย์สองมิติด้วย สำหรับจำนวนของคอลัมน์เราสามารถใช้โอเปอร์เรเตอร์ sizeof กับ a[0] ซึ่งได้ค่าในหน่วยไบต์ ดังนั้นนิพจน์

```
sizeof(a[0]) / sizeof (a[0][0])
```

จึงให้ค่าที่เท่ากับจำนวนของคอลัมน์ในแต่ละแถว (ทุกแถวมีจำนวนคอลัมน์เท่ากันหมด) อันที่จริงแล้วจำนวนของคอลัมน์จะถูกกำหนดไว้อย่างแน่นอนแล้ว จากตัวอย่างเราได้กำหนดจำนวนของคอลัมน์ไว้เท่ากับ 4 ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น เพราะเมื่อเราใช้นิพจน์ `a[i][j]` โปรแกรมจำเป็นต้องทราบจำนวนของคอลัมน์ก่อนเพื่อที่จะใช้ในการกำหนดตำแหน่งของข้อมูลที่ต้องการในหน่วยความจำได้อย่างถูกต้อง

ถ้าเราสร้างฟังก์ชันที่มีรูปแบบต่อไปนี้

```
func (int a[3][], int n_rows);
func (int  a[][], int n_rows);
func (int (*a)[], int n_rows);
```

แบบใดแบบหนึ่ง จะถือว่าผิด เพราะโปรแกรมไม่สามารถหาจำนวนของคอลัมน์ในแต่ละแถวได้

7.1.14 การจัดสรรหน่วยความจำสำหรับอาร์เรย์สองมิติ

เช่นเดียวกับการจัดสรรหน่วยความจำสำหรับสร้างอาร์เรย์มิติเดียว เราก็สามารถจองบริเวณหน่วยความจำสำหรับเก็บข้อมูลในรูปแบบของอาร์เรย์สองมิติได้ ข้อดีก็คือเราสามารถกำหนดจำนวนแถวและจำนวนของคอลัมน์ให้เหมาะกับจำนวนของข้อมูลที่เรามีอยู่ ซึ่งในเวลาที่โปรแกรมทำงานเราอาจจะต้องการเก็บข้อมูลต่างๆไว้ในอาร์เรย์ที่มีขนาดที่แตกต่างกันออกไป เราลองมาพิจารณาโปรแกรมตัวอย่างข้างล่างนี้

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>

int main()
{
     int **b;
     int i, j, m = 3, n = 4;

     b = (int **)malloc(m * sizeof(int *));
     for (i=0; i < m ;i++)
          b[i] = (int *)malloc(n * sizeof(int));

     for(i=0; i < m; i++)
        for(j=0;j < n; j++) {
            b[i][j] = i*n + j;
            printf(" %d ", b[i][j]);
        }
     printf("\n");

     for(i=0; i < m; i++)
```

```
      free(b[i]);
    free(b);

    return 0;
}
```

ขนาดของอาร์เรย์จะกำหนดโดย ตัวแปร m และ n ซึ่งเป็นจำนวนแถวและจำนวนคอลัมน์ตามลำดับ

เรากำหนดให้ b เป็นพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังพอยน์เตอร์ (คล้ายกับตัวแปรที่เป็นอาร์เรย์สองมิติ) ก่อนอื่นเราจะต้องจัดหาหน่วยความจำสำหรับสร้างอาร์เรย์มิติเดียวที่เก็บพอยน์เตอร์ หลายๆตัวได้

```
b = (int **)malloc(m * sizeof(int *));
```

ในกรณีนี้ เราจะสร้างอาร์เรย์มิติเดียวที่เก็บพอยน์เตอร์แบบ int ได้ทั้งหมด m ตัว และนิพจน์ b[i] ก็จะทำหน้าที่เป็นพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังข้อมูลแบบ int หรือใช้ให้ทำหน้าที่ชี้ไปยังที่อยู่ของอาร์เรย์มิติเดียวที่เก็บข้อมูลแบบ int ก็ได้

ขั้นต่อไปคือการจัดหาหน่วยความจำสำหรับอาร์เรย์มิติเดียวที่มีความจุเท่ากับ n ซึ่งใช้เก็บข้อมูลแบบ int

```
for (i=0; i < m ;i++)
     b[i] = (int *)malloc(n * sizeof(int));
```

ถ้าเราคิดว่า แต่ละแถวของอาร์เรย์สองมิติคืออาร์เรย์มิติเดียว เราก็ต้องจัดหาหน่วยความจำทั้งหมด m แถว และ ให้ b[i] เก็บที่อยู่เริ่มต้นของอาร์เรย์มิติเดียวที่ถูกสร้างขึ้นสำหรับแต่ละแถว ดังนั้นเราก็ได้จัดหาหน่วยความจำสำหรับข้อมูลแบบ int จำนวน m*n ตัว ถ้าเราต้องการจะเข้าถึงข้อมูลแต่ละตัวเราก็สามารถใช้นิพจน์ b[i][j] ได้คล้ายกับว่า b เป็นอาร์เรย์สองมิติ (โปรดสังเกตว่า bไม่ใช่อาร์เรย์สองมิติ แต่เป็นพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังพอยน์เตอร์แบบ int)

ถ้าเราไม่ต้องการใช้หน่วยความจำที่ทำหน้าเก็บข้อมูลในรูปแบบของอาร์เรย์สองมิตินี้แล้ว เราก็ใช้คำสั่ง free() โดยขั้นแรกจะต้องคืนหน่วยความจำของอาร์เรย์สำหรับ m แถว ก่อน และจึงคืนหน่วยความจำสำหรับพอยน์เตอร์ b ตามลำดับ

```
for(i=0; i < m; i++)
  free(b[i]);
free(b);
```

ในการผ่านพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังบริเวณหน่วยความจำสำหรับทำหน้าที่เก็บข้อมูลในลักษณะที่เป็นอาร์เรย์สองมิตินั้น เราจะต้องกำหนดรูปแบบดังนี้

```
func (int **b,  int n_rows, int n_columns);
func (int *b[], int n_rows, int n_columns);
```

แบบใดแบบหนึ่ง ซึ่งจะแตกต่างจากการผ่านตัวแปรที่เป็นอาร์เรย์สองมิติให้แก่ฟังก์ชัน ภายในฟังก์ชัน เราสามารถใช้นิพจน์ b[i][j] ได้ในการเข้าถึงข้อมูลแต่ละตัวตามดัชนี i ของแถวและ j ของคอลัมน์ เนื่องจากเราไม่สามารถคำนวณหาจำนวนของแถวและคอลัมน์ได้เมื่ออยู่ภายในฟังก์ชัน เราจำเป็นต้องผ่านพารา-มิเตอร์อีกสองตัวเพื่อจุดประสงค์นี้ คือ n_rows และ n_columns จะใช้ในการกำหนดจำนวนแถวและคอลัมน์ของ b ตามลำดับ เช่น ถ้าเราต้องการเข้าถึงและอ่านค่าข้อมูลแต่ละตัวของ b เราก็ทำได้ดังนี้

```
func (int **b, int n_rows, int n_columns)
{
     int i,j;

     for(i=0; i < n_rows; i++)
     {
         for(j=0; j < n_columns; j++)
             printf("%5d", b[i][j]);

         printf("\n");
     }
     return 0;
}
```

7.1.15 ตัวอย่างการสร้างฟังก์ชันที่ใช้สำหรับเมตริกซ์

ในการเขียนโปรแกรมที่ใช้ในงานทางด้านคณิตศาสตร์ การจัดเก็บตัวเลขในรูปของเมตริกซ์หรืออาร์เรย์สองมิติถือว่ามีบทบาทสำคัญ ดังนั้นเพื่อให้มองเห็นวิธีการเขียนโปรแกรมสำหรับเมตริกซ์ เราจะลองพิจารณาตัวอย่างของฟังก์ชันที่ใช้ในสร้างและจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบของอาร์เรย์สองมิติดังนี้

```
typedef double ** Matrix;
```

เราใช้แบบข้อมูล double ในการเก็บข้อมูลแต่ละตัวของเมตริกซ์ ที่มีขนาด m แถว และ n คอลัมน์ เนื่องจากว่าเราจะใช้พอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังพอยน์เตอร์แบบ double ในการจองหน่วยความจำสำหรับอาร์เรย์สองมิติเพื่อความสะดวกเราจะนิยามแบบของพอยน์เตอร์ขึ้นใหม่ชื่อว่า Matrix

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <string.h>
#include <assert.h>
```

```
typedef double ** Matrix;


Matrix createMatrix (int rows, int columns)
{
     Matrix mat;
     size_t i, nbytes, m = rows, n = columns;

     mat = (Matrix)malloc( m * sizeof(*mat) );
     if (!mat){
          printf("Cannot allocate memory!\n");
          return NULL;
     }

     nbytes = n * sizeof(**mat);
     for (i=0; i < m ;i++)
     {
          mat[i] = malloc( nbytes );
          if (!mat[i])
          {
               size_t j;

               for (j=0; j < i ; j++)
                    free(mat[j]);
               printf("Cannot allocate memory!\n");
               return NULL;
          }

          memset(mat[i], 0, nbytes);
     }

     return mat;
}
```

ฟังก์ชัน `createMatrix()` มีหน้าที่จัดสรรหน่วยความจำในการสร้างเมตริกซ์ ถ้าสามารถจัดหาหน่วยความจำตามขนาดที่ต้องการได้ ฟังก์ชันก็จะให้ที่อยู่เริ่มต้นของบล็อกหน่วยความจำดังกล่าวกลับคืนและฟังก์ชันก็จะกำหนดให้ข้อมูลทุกตัวมีค่าเป็นศูนย์ โดยใช้คำสั่ง `memset()` ซึ่งนิยามไว้ใน `<string.h>` ถ้าหน่วยความจำไม่พอ ฟังก์ชันก็จะให้พอยน์เตอร์ศูนย์กลับคืน เช่น `m` และ `n` มีค่าเท่ากับ 3 เมตริกซ์ที่ได้คือ

$$\begin{bmatrix} 0.0 & 0.0 & 0.0 \\ 0.0 & 0.0 & 0.0 \\ 0.0 & 0.0 & 0.0 \end{bmatrix}_{3\times 3}$$

ฟังก์ชันต่อไปคือ `deleteMatrix()` ใช้ในการทำลายตัวแปรแบบ `Matrix` ซึ่งหมายถึงการคืนหน่วยความจำที่ได้จองไว้ให้ว่างสำหรับใช้ในคราวต่อไปหรือเพื่อจุดประสงค์อื่น โดยใช้คำสั่ง `free()`

```
void deleteMatrix(Matrix mat, int rows, int columns)
{
     size_t i, m = rows;

     if (!mat) return ;

     for (i=0; i < m ;i++)
          free(mat[i]);
     free(mat);
}
```

และเพื่อที่จะแสดงค่าของข้อมูลแต่ละตัวในเมตริกซ์ เราก็เขียนฟังก์ชัน `printMatrix()` ขึ้น

```
void printMatrix(Matrix mat, int rows, int columns)
{
     size_t i, j, m = rows, n = columns;

     if (!mat) return ;

     for (i=0; i < m ;i++)
     {
           for (j=0; j < n ;j++)
                printf("%.3e ", mat[i][j]);
           printf("\n");
     }
     printf("-----------------------------\n");
}
```

ซึ่งจะพิมพ์ข้อมูลออกทางจอภาพ และฟังก์ชันต่อไปเราจะใช้ในการกำหนดค่าของเมตริกซ์ให้อยู่ในรูปแบบของเมตริกซ์ที่มีค่าในแนวทแยงเท่ากับค่าที่กำหนดโดยพารามิเตอร์ `d` และนอกจากนั้นจะมีค่าเป็นศูนย์

```
void diagMatrix
     (Matrix mat, int rows, int columns, double d)
{
     size_t i, nbytes, m = rows, n = columns;

     if (!mat) return ;

     assert(rows==columns);

     nbytes = n * sizeof(**mat);
     for (i=0; i < m; i++)
     {
           memset(mat[i], 0, nbytes);
           mat[i][i] = d;
     }
}
```

เช่น ถ้า d มีค่าเป็น 1.0 เราก็จะได้เมตริกซ์ ในรูปแบบดังต่อไปนี้

$$\begin{bmatrix} 1.0 & 0.0 & 0.0 \\ 0.0 & 1.0 & 0.0 \\ 0.0 & 0.0 & 1.0 \end{bmatrix}_{3\times3}$$

หรือเราจะเรียกใช้ฟังก์ชัน unitMatrix() ก็ได้

```
void unitMatrix(Matrix mat, int rows, int columns)
{
    diagMatrix(mat, rows, columns, 1.0);
}
```

ฟังก์ชันเหล่านี้เป็นเพียงตัวอย่างพื้นฐานเท่านั้นเอง ถ้าเราต้องการบวกลบระหว่างเมตริกซ์ หรือคำนวณค่าอื่นๆเกี่ยวกับเมตริกซ์ เราก็สามารถเขียนฟังก์ชันขึ้นใช้เพิ่มเติมได้ ซึ่งต้องใช้ความรู้พื้นฐานทางคณิตศาสตร์ด้วย

7.1.16 อาร์เรย์ของพอยน์เตอร์

นอกจากที่อาร์เรย์จะเก็บข้อมูลแบบพื้นฐานธรรมดาแล้ว เราก็สามารถกำหนดให้อาร์เรย์เก็บข้อมูลที่เป็นที่อยู่ซึ่งหมายถึงค่าของพอยน์เตอร์แบบเดียวกันหลายๆตัว ซึ่งชี้ไปยังที่อยู่ต่างๆกัน ตัวอย่างเช่น

```
char  *ap[5] = {NULL};
```

หมายถึง การแจ้งใช้อาร์เรย์ ap ที่สามารถเก็บพอยน์เตอร์แบบ char ได้ทั้งหมด 5 ตัว

```
char *ap[5] = {NULL};

ap[0] = "Gauss";
ap[1] = "Cauchy";
ap[2] = "Euler";
ap[3] = "Fourier";
ap[4] = "Laplace";
```

ในกรณีนี้ เราใช้อาร์เรย์ ap ในการเก็บข้อความที่แตกต่างกันออกไปจำนวนห้าข้อความ

หรือถ้าเราต้องการจะแจ้งใช้อาร์เรย์ที่เก็บพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังฟังก์ชัน เราก็สามารถทำได้ เช่น

```
void (*methods[3])(int);
```

ตัวแปร methods เป็นอาร์เรย์ที่สามารถเก็บพอยน์เตอร์จำนวน 3 ตัวที่ชี้ไปยังฟังก์ชันที่มีพารามิเตอร์แบบ int และไม่ให้ค่าใดๆกลับคืน ตัวอย่างการใช้งาน เช่น

```
extern  void f1(int data);
extern  void f2(int data);
extern  void f3(int data);
void (*methods[3])(int) = {NULL};
int x = 10;

methods[0] = f1;
methods[1] = f2;
methods[2] = f3;
```

เมื่อเราต้องการจะเรียกฟังก์ชันใดใช้งาน ก็ทำได้ดังนี้ เช่น

```
methods[0](x);
methods[1](x);
methods[2](x);
```

ซึ่งจะให้ผลเหมือนกับการเรียกใช้ฟังก์ชัน f1() f2() และ f3()โดยตรง

```
f1(x);
f2(x);
f3(x);
```

7.1.17 พอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังอาร์เรย์

พอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังอาร์เรย์หรือเรียกสั้นๆว่าพอยน์เตอร์แบบอาร์เรย์นั้นจะแตกต่างจากอาร์เรย์ที่เก็บพอยน์เตอร์หลายๆตัว พอยน์เตอร์แบบอาร์เรย์ คือพอยน์เตอร์ที่เก็บที่อยู่ของอาร์เรย์ ซึ่งจะต้องมีการกำหนดขนาดของอาร์เรย์ไว้อย่างแน่นอน ตัวอย่างการแจ้งใช้พอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังอาร์เรย์ เช่น

```
int  (*pa)[10];
```

พอยน์เตอร์ pa จะใช้ในการชี้ไปยังอาร์เรย์แบบ int ที่มีความจุเท่ากับ 10 หน่วย

```
int  a[10] = {0,1,2,3,4,5,6,7,8,9};
int  (*pa)[10] = &a;
```

ในตัวอย่างนี้ pa จะชี้ไปยังอาร์เรย์ a แบบ int ขนาด 10 หน่วย ระยะห่างระหว่างค่าของ pa และ (pa+1) จะมีค่าเท่ากับ 10 คูณด้วยขนาดของข้อมูลแบบ int ซึ่งจะมีค่าเท่ากับ 20 (ไบต์)

ตัวอย่างการใช้ พอยน์เตอร์แบบอาร์เรย์

```
#include <stdio.h>

int main()
{
     int a2d[3][3] = {{1,2,3},{4,5,6},{7,8,9}};
     int (*pa)[3];
     int i,j;

     pa = &a2d[0];
     for (i=0; i < 3; i++)
     {
          for(j=0; j < 3; j++)
               printf("%d ", (*pa)[j]);
          printf("\n");
          pa++;
     }
     return 0;
}
```

เราจะเห็นได้ว่า นิพจน์ `(*pa)` จะมีลักษณะเป็นอาร์เรย์มิติเดียว และการเข้าถึงข้อมูลแต่ละตัวของอาร์เรย์นี้ก็อาศัยนิพจน์ `(*pa)[i]` โดยมี `i` เป็นดัชนีกำหนดหมายเลขของข้อมูลแต่ละตัว

7.1.18 การใช้ const กับอาร์เรย์

ถ้าเราต้องการแจ้งใช้อาร์เรย์พร้อมกำหนดค่าเริ่มต้นให้แก่ข้อมูลแต่ละตัว และนอกจากนั้นเราก็ไม่ต้องการให้ขั้นตอนใดแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลที่เก็บไว้ในอาร์เรย์เราก็สามารถใช้ `const` ในการกำหนดคุณสมบัติข้อนี้ได้ เช่น

```
const char vowelTable[5] = {'a','e','i','o','u'};
const char days[][4] = { "Mon","Tue","Wed","Thu",
                         "Fri","Sat","Sun" };
```

และหลังจากการแจ้งใช้แล้ว เราไม่สามารถเปลี่ยนแปลงค่าของข้อมูลในอาร์เรย์ได้อีก

7.2 สายอักขระ (String)

สายอักขระจัดเป็นโครงสร้างของข้อมูลแบบอาร์เรย์มิติเดียว และเป็นอาร์เรย์ของข้อมูลแบบ char หรือ unsigned char เท่านั้น และที่สำคัญ สายอักขระที่ถูกต้องจะต้องมีตัวอักขระ '\0' เป็นตัวกำหนดขนาดของอาร์เรย์ สายอักขระประกอบด้วยข้อมูลขนาดหนึ่งไบต์เรียงต่อกันไปในอาร์เรย์ เมื่อใดที่พบว่ามีตัวอักขระ '\0' อยู่ในอาร์เรย์ ก็เป็นอันว่าสิ้นสุดสายอักขระที่เก็บอยู่ภายในอาร์เรย์นี้

ดังนั้นสำหรับความยาวของสายอักขระจะเริ่มนับตั้งแต่ข้อมูลตัวแรกไปเรื่อยๆ จนถึงข้อมูล ที่มีค่าเท่ากับศูนย์ เราจะไม่ถือว่าข้อมูลที่มีค่าเท่ากับศูนย์นี้เป็นส่วนหนึ่งของสายอักขระ เพียงแต่มีเงื่อนไขว่าสายอักขระใดๆจะต้องมีข้อมูลอย่างน้อยหนึ่งตัวที่มีค่าเท่ากับศูนย์จบท้าย (Null-terminated) และที่สำคัญความยาวของสายอักขระจะต้องมีค่าน้อยกว่าขนาดของอาร์เรย์ที่สายอักขระกำลังใช้หน่วยความจำ ของอาร์เรย์ เช่น ถ้าเราแจ้งใช้อาร์เรย์แบบ char ขนาด 10 ตัวอักขระ

```
char string[10];
```

ดังนั้นเราสามารถใช้ตัวแปร string ที่เป็นอาร์เรย์นี้ในการเก็บสายอักขระที่มีความยาวไม่เกิน 9 ตัวอักขระ (อย่างน้อยหนึ่งที่ในอาร์เรย์จะต้องใช้เก็บ '\0') เช่น ถ้าเราต้องการเก็บข้อความสั้นๆ ไว้ในอาร์เรย์ เราก็ทำได้ดังนี้

```
char string[10];

string[0] = 'H';
string[1] = 'e';
string[2] = 'l';
string[3] = 'l';
string[4] = 'o';
string[5] = '\0';
```

จากตัวอย่างเราได้กำหนดค่าของข้อมูลแต่ละตัวขนาดหนึ่งไบต์ในอาร์เรย์ให้มีค่าต่างๆ ซึ่งก็คือ ตัวอักขระในข้อความว่า "Hello" และใช้เนื้อที่ของอาร์เรย์เพียง 6 ที่เท่านั้น (แต่สายอักขระนี้มีความยาวเท่ากับ 5 ตัวอักขระ) จากความจุทั้งหมด 10 ที่

สำหรับความสำคัญของการจบท้ายสายอักขระด้วยศูนย์ หรือ '\0' เราจะเห็นได้จากตัวอย่างต่อไปนี้

```
#include <stdio.h>

int main()
{
```

```
    char string[10] = {
          'X','X','X','X','X',
          'X','X','X','X','\0'
         };

    string[0] = 'H';
    string[1] = 'e';
    string[2] = 'l';
    string[3] = 'l';
    string[4] = 'o';
    printf ("%s\n", string);

    string[5] = '\0';
    printf ("After setting string[5] to zero:");
    printf (" %s\n", string);

    string[1] = '\0';
    printf ("After setting string[1] to zero:");
    printf (" %s\n", string);

    return 0;
}
```

ผลการทำงานของโปรแกรมคือ

```
    HelloXXXX
    After setting string[5] to zero: Hello
    After setting string[1] to zero: H
```

จะเห็นได้ว่า ฟังก์ชัน `printf()` จะพิมพ์ตัวอักขระแต่ละตัวของข้อความ และเมื่อพบว่า ตัวใดมีค่าเท่ากับศูนย์ก็จะหยุดพิมพ์ข้อความนั้น เพราะตัวขระ `'\0'`ทำหน้าที่เป็นตัวกำหนดขอบเขตของสายอักขระในหน่วยความจำของอาร์เรย์

เราได้เรียนรู้ไปในบทแรกๆของหนังสือแล้วว่า ข้อความในภาษาซีจะเริ่มต้นและจบลงด้วยสัญลักษณ์ " และจัดเป็นนิพจน์ค่าคงที่ แม้ว่าข้อความในภาษาซีจะเป็นนิพจน์ค่าคงที่ก็ตาม แต่มีข้อสังเกตในเรื่องของหน่วยความจำของข้อความที่ใช้ เช่น ถ้าเราเขียนว่า

```
    "Hello World!"
```

ก็เป็นนิพจน์ที่เป็นข้อความหรือสายอักขระ ซึ่งถ้าเราใช้ในโปรแกรมข้อความนี้ก็จะต้องใช้พื้นที่ส่วนหนึ่งของหน่วยความจำหลัก ดังนั้นเราสามารถหาที่อยู่ของข้อความในหน่วยความจำได้ โดยใช้โอเปอร์เรเตอร์ &

```
    &"Hello World!"
```

แต่โปรดจำไว้ว่า ข้อความหลายๆข้อความในภาษาซีที่เหมือนกัน ใช่ว่าจะมีที่อยู่ในหน่วยความจำเดียวกัน และเราสามารถสังเกตได้จากตัวอย่างต่อไปนี้

```
#include <stdio.h>

int main()
{
     char *s1 = "Hello World!";
     char *s2 = "Hello World!";

     printf ("s1 points to the address : %p\n", s1);
     printf ("s2 points to the address : %p\n", s2);
     printf ("address of \"Hello World!\" : %p\n",
               &"Hello World!" );
     return 0;
}
```

ผลของโปรแกรมคือ

```
     s1 points to the address : 007E
     s1 points to the address : 008B
     address of "Hello World!" : 00F6
```

ทั้งๆที่เราได้กำหนดให้ s1 และ s2 เป็นพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังข้อความที่เหมือนกัน คือ

```
     "Hello World!"
```

ถ้าพอยน์เตอร์ทั้งสองชี้ไปยังแหล่งข้อมูลเดียวกัน แล้วค่าของ s1 และ s2 จะต้องเท่ากัน แต่ผลจากโปรแกรมแสดงให้เห็นว่า s1 และ s2 ชี้ไปยังแหล่งข้อมูลที่อยู่ในที่แตกต่างกัน เพียงแต่แหล่งข้อมูลทั้งสองเก็บข้อความที่เหมือนกัน นอกจากนี้เราจะเห็นได้ว่าเรามีนิพจน์สามนิพจน์เป็นข้อความที่เหมือนกันคือ "Hello World!" แต่เก็บไว้ในที่อยู่ที่แตกต่างกันสามที่

โปรดสังเกตว่า เราไม่สามารถใช้โอเปอร์เรเตอร์ & ในการหาที่อยู่ของนิพจน์ที่เป็นค่าคงที่ของข้อมูลแบบพื้นฐานอื่นๆได้

7.2.1 การแจ้งใช้ตัวแปรสายอักขระ

เนื่องจากสายอักขระก็เป็นอาร์เรย์ชนิดขึ้น ถ้าเราต้องการแจ้งใช้ตัวแปรที่ใช้เก็บข้อความใดๆ เราก็ทำได้เหมือนกับการแจ้งใช้อาร์เรย์มิติเดียว ตัวอย่างการแจ้งใช้ ตัวแปรสายอักขระ เช่น

```
char  str1[]   = {'A','B','C','D',0};
char  str2[10] = {'A','B','C','D',0};
char  str3[]   = "ABCD";
char *str4     = "ABCD";
char *str5     = "ABCD\0";
```

และเราจะได้ตัวแปร `str1` ที่เป็นอาร์เรย์ ขนาด 5 หน่วย `str2` เป็นอาร์เรย์ขนาด 10 หน่วยแบบ `char` ตัวแปร `str3` ก็เป็นอาร์เรย์เช่นกัน มีขนาดเท่ากับ 5 ไบต์ และเราก็กำหนดข้อมูลเริ่มต้นที่เก็บไว้ในอาร์เรย์ด้วย (เราจะต้องนับ `'\0'`ด้วย) ดังนั้น `str1` และ `str3` จึงเหมือนกันทั้งขนาดและข้อความที่เก็บอยู่ในอาร์เรย์ ในขณะที่ `str4` และ `str5` เป็นพอยน์เตอร์แบบ `char` ที่ชี้ไปยังข้อความที่เป็นนิพจน์ค่าคงที่ และนิพจน์ทั้งสองมีขนาดของหน่วยความจำเท่ากับ 5 และ 6 ไบต์ตามลำดับ

ตัวอย่างการแจ้งใช้ตัวแปรที่ผิด เช่น

```
char  str6[2] = {'A','B','C','D',0};
char  str7[4] = "ABCD";
char  str8[]  = "";
```

เพราะอาร์เรย์ที่เราใช้จะต้องสามารถเก็บข้อความที่เป็นค่าเริ่มต้นได้ครบทุกตัวอักษรและอย่างถูกต้อง แต่ตัวอย่างการแจ้งใช้ทั้งสองไม่เป็นไปตามเงื่อนไขนี้ สำหรับการแจ้งใช้ตัวแปร `str8` แม้ว่าจะถูกหลักไวยากรณ์แต่ไม่มีประโยชน์เพราะตัวแปรนี้เป็นอาร์เรย์ขนาดหนึ่งไบต์เท่านั้น และใช้เก็บข้อความว่างเปล่าซึ่งหมายความว่า ตัวอักขระตัวแรก(และตัวเดียวเท่านั้น)ในอาร์เรย์มีค่าเป็นศูนย์ และเราไม่สามารถใช้เก็บค่าอื่นๆได้ถ้าเราจะใช้อาร์เรย์นี้ในการเก็บข้อความ เพราะมีกฎการใช้สายอักขระอยู่ว่า สายอักขระใดๆจะต้องมีตัวอักขระอย่างน้อยหนึ่งตัวที่มีค่าเท่ากับศูนย์ ในกรณีอาร์เรย์มีหน่วยความจำเพียงหนึ่งไบต์เท่านั้น ถ้าเราต้องการเก็บสายอักขระก็จะเป็นสายอักขระว่างเปล่าเท่านั้น

แม้ว่า เราจะใช้พอยน์เตอร์หรืออาร์เรย์ได้ในการเก็บข้อความใดๆก็ตาม แต่ก็มีความแตกต่างระหว่างทั้งสองสิ่ง เพราะถ้าเราใช้ ตัวแปรอาร์เรย์ ซึ่งทำหน้าที่คล้ายพอยน์เตอร์ เราไม่สามารถกำหนดให้ชี้ไปยังที่อยู่ของข้อความอื่นได้ ถ้าเราใช้พอยน์เตอร์เราสามารถกำหนดให้ชี้ไปยังที่อยู่ของข้อความใดๆก็ได้ที่เราต้องการแต่อย่างไรก็ตามเราจะต้องคำนึงถึงที่อยู่และหน่วยความจำที่ใช้เก็บข้อความด้วย ตัวอย่างเช่น

```
#include <stdio.h>

int main()
{
     char storage[255] = {0};
     char *cpointer = "XXXXX";

     printf("Please enter any message : ");
     scanf("%s", cpointer);
     printf("Input string = %s\n", cpointer);

     printf("Please enter any message : ");
     scanf("%s", storage);
     printf("Input string = %s\n", storage);

     return 0;
}
```

เราได้แจ้งใช้ ตัวแปรพอยน์เตอร์ cpointer และกำหนดให้ชี้ไปยังบริเวณหน่วยความจำที่เก็บข้อความ "XXXXX" และเมื่อเราผ่านพอยน์เตอร์นี้ ให้เป็นพารามิเตอร์ของฟังก์ชัน scanf() เพื่อใช้เก็บข้อความที่อ่านได้จากแป้นพิมพ์ แต่เนื่องจากว่า มีหน่วยความจำเพียง 5 ไบต์เท่านั้น ถ้าเราป้อนข้อความที่ยาวเกินไปก็จะมีปัญหาได้ เมื่อเปรียบเทียบกับตัวแปร storage ที่เป็นอาร์เรย์ขนาด 255 ตัวอักขระ ถ้าเราผ่านตัวแปรนี้ให้ฟังก์ชัน scanf() เราก็สามารถป้อนข้อความที่มีความยาวหลายตัวอักขระได้ ถ้าเราต้องการป้องกันไม่ให้ฟังก์ชัน scanf()อ่านข้อมูลจากแป้นพิมพ์และเก็บข้อความที่ยาวเกินไป เราก็สามารถกำหนดจำนวนของตัวอักขระที่เราต้องการเก็บได้ เช่น

```
     printf("Please enter any message(max. 5 chars): ");
     scanf("%5s", cpointer);
     printf("Input string = %s\n", cpointer);
```

ในกรณีนี้ฟังก์ชันจะเก็บข้อมูลที่เป็นตัวอักขระลงในหน่วยความจำที่พอยน์เตอร์ cpointer กำลังชี้ไป เป็นจำนวนสูงสุด 5 ตัวเท่านั้น

7.2.2 การกำหนดค่าของตัวแปรสายอักขระ

การกำหนดค่าของอาร์เรย์ให้เป็นข้อความนั้น เราไม่สามารถใช้โอเปอร์เรเตอร์ = ได้โดยตรง เช่น ถ้า a เป็นอาร์เรย์ที่ใช้เก็บข้อความ และข้อมูลแต่ละตัวมีค่าเริ่มต้นเป็นศูนย์ และเราต้องการกำหนดให้เก็บข้อความ เช่น "Hello World!" เราก็ไม่สามารถเขียนคำสั่งต่อไปนี้ได้

```
a = "Hello World!";
```

เพราะเราไม่สามารถเปลี่ยนแปลงที่อยู่ของตัวแปรที่เป็นอาร์เรย์ได้ (อาร์เรย์ ไม่ใช่พอยน์เตอร์) ถ้าเราต้องการจะเก็บข้อความใดๆลงในอาร์เรย์ เราก็ต้องใช้วิธีการเรียกใช้ฟังก์ชัน เช่น ฟังก์ชันมาตราฐาน `strcpy()` ที่นิยามไว้ใน `<string.h>` ตัวอย่างการใช้งาน เช่น

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
     char a[20] = "XXXXXXXXXX";

     printf("%s\n", a);

     strcpy(a, "ABCD");
     printf("%s\n", a);

     strcpy(a, "0123456789");
     printf("%s\n", a);

     return 0;
}
```

ฟังก์ชัน `strcpy()` จะทำหน้าที่คัดลอกข้อความต้นฉบับใดๆที่เราต้องการไปยังอาร์เรย์ `a` โดยข้อความที่มีอยู่เดิมจะถูกเขียนทับโดยข้อความใหม่ และขนาดของข้อความใน `a` จะเป็นขนาดของข้อความใหม่ (โปรดสังเกตว่า ขนาดของอาร์เรย์ `a` ยังคงเท่าเดิม)

ความแตกต่างระหว่างตัวอักขระกับสายอักขระที่มีเพียงตัวอักขระตัวเดียว จะสังเกตได้จากตัวอย่างต่อไปนี้

```
'A'
"A"
```

ในบรรทัดแรก เป็นนิพจน์ที่เป็นตัวอักขระ ในขณะที่ในบรรทัดที่สองเป็นสายอักขระขนาดหนึ่งตัวอักษร ถ้าสมมุติว่า `a` เป็นอาร์เรย์แบบ `char` ขนาด 20ไบต์ และถ้าเราเขียนว่า

```
a[0] = 'A';
a[0] = "A";
```

คำสั่งในบรรทัดแรกถือว่าถูกต้อง แต่ในบรรทัดที่สองจะผิดหลักไวยากรณ์ เพราะ ถ้าเราอ่านค่านิพจน์ที่เป็นสายอักขระ เราก็จะได้หมายเลขที่อยู่ของสายอักขระนี้ในหน่วยความจำ ดังนั้นคำสั่งในบรรทัดที่สองจึงไม่ถูกต้อง

7.2.3 การหาความยาวของสายอักขระ

การหาความยาวของสายอักขระใดๆ เราจะใช้ฟังก์ชันมาตราฐาน `strlen()` ที่นิยามไว้ในแฟ้มส่วนหัว `<string.h>` การใช้งานฟังก์ชันนี้ ก็เพียงผ่านที่อยู่ของสายอักขระ (ในรูปของพอยน์เตอร์) เป็นพารามิ-เตอร์ของฟังก์ชัน และเมื่อฟังก์ชันทำงานจบก็จะได้ขนาดของสายอักขระซึ่งเป็นจำนวนของตัวอักขระที่มีอยู่ ทั้งหมดก่อนตัวอักขระที่มีค่าเท่ากับศูนย์ ลองพิจารณาตัวอย่างต่อไปนี้

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{

     char string[10] = {
           'X','X','X','X','X',
           'X','X','X','X','\0'
          };

     string[0] = 'H';
     string[1] = 'e';
     string[2] = 'l';
     string[3] = 'l';
     string[4] = 'o';
     printf ("%s\n", string);
     printf ("size of string = %d\n",
            strlen(string));

     string[5] = '\0';
     printf ("After setting string[5] to zero:");
     printf (" %s\n", string);
     printf ("size of string = %d\n",
            strlen(string));

     string[1] = '\0';
     printf ("After setting string[1] to zero:");
     printf (" %s\n", string);
     printf ("size of string = %d\n",
            strlen(string));
```

```
    return 0;
}
```

ผลการทำงานของโปรแกรมจะเป็นดังนี้

```
HelloXXXX
size of string = 9
After setting string[5] to zero: Hello
size of string = 5
After setting string[1] to zero: H
size of string = 1
```

การใช้งานตัวแปรที่เป็นสายอักขระก็จะเกี่ยวข้องกับการประมวลผลตัวอักขระแต่ละตัวหรือหลายๆตัว ในการใช้งานสายอักขระนั้น เราจะต้องคำนึงถึงเสมอว่าเราจะไม่ใช้สายอักขระเก็บข้อความที่มีความยาวเกินเนื้อที่ของหน่วยความจำที่ได้จัดสรรไว้ เช่น ถ้าเราใช้อาร์เรย์ขนาด 10 หน่วย ในการเก็บข้อความ เราก็จะเก็บได้ไม่เกิน 9 ตัวอักขระ ถ้าเราพยายามเก็บข้อความที่ยาวเกินไป ปัญหาก็จะเกิดขึ้นได้เมื่อโปรแกรมทำงาน

7.2.4 อาร์เรย์ของพอยน์เตอร์

นอกจากข้อมูลแบบพื้นฐานต่างๆแล้ว อาร์เรย์ยังสามารถเก็บพอยน์เตอร์ไว้ในตัวได้ พอยน์เตอร์ทั้งหลายเหล่านี้ อาจจะเป็นพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังข้อมูลพื้นฐานอื่นๆแบบใดแบบหนึ่ง หรือชี้ไปยังอาร์เรย์ของข้อมูลชนิดใดชนิดหนึ่ง หรืออาจจะเป็นข้อมูลแบบโครงสร้างชนิดอื่น

ตัวอย่าง เช่น เราต้องการแจ้งใช้ อาร์เรย์ที่เก็บพอยน์เตอร์หลายๆตัว ที่ใช้ชี้ไปยังข้อมูลแบบ `int` ถ้าเรากำหนดไว้ว่า อาร์เรย์ มีขนาดเท่ากับ 5 ดังนั้นอาร์เรย์นี้ก็สามารถเก็บพอยน์เตอร์ได้ 5 ตัว

```
int *a_of_p[5] = {0,0,0,0,0};
int i=3, j=4, k=5;
```

ในขั้นต้นนี้เราติดตั้งให้พอยน์เตอร์ในอาร์เรย์มีค่าเป็นศูนย์ทุกตัว ซึ่งหมายความว่า พอยน์เตอร์ทั้งห้าตัวเป็นพอยน์เตอร์ศูนย์ (Null Pointer)

```
a_of_p[0] = &i;
a_of_p[1] = &j;
a_of_p[2] = &k;
a_of_p[3] = a_of_p[2];
a_of_p[4] = a_of_p[3];
```

จากนั้นเราก็กำหนดให้พอยน์เตอร์แต่ละตัวชี้ไปยังข้อมูลแบบ int เช่น ชี้ไปยังที่อยู่ของตัวแปร i, j และ k เป็นต้น

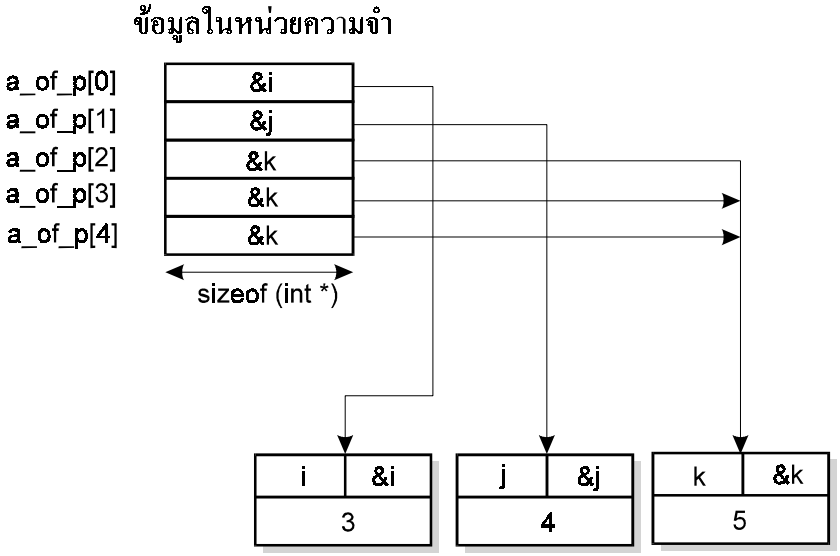

จากตัวอย่าง มีพอยน์เตอร์จำนวนสามตัวในอาร์เรย์ ที่อ้างถึงแหล่งข้อมูลเดียวกัน คือชี้ไปยังแหล่งข้อมูลของตัวแปร k ในกรณีนี้ เราสามารถใช้พอยน์เตอร์ตัวใดก็ได้ในสามตัวเข้าถึงตัวแปร k โดยทางอ้อมได้และโปรดสังเกตว่า a_of_p[index] ให้ค่าที่เป็นที่อยู่ ซึ่ง index เป็นตัวแปรแบบ int มีค่าอยู่ระหว่าง 0 และ 4 ดังนั้นจึงหมายความว่า a_of_p[index] ทำหน้าที่เหมือนพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังข้อมูลแบบ int ถ้าเราต้องการเข้าถึงข้อมูลที่ถูกเก็บไว้ในแหล่งข้อมูลที่พอยน์เตอร์นี้กำลังชี้ไป เราก็ต้องเขียนว่า *a_of_p[index] ซึ่งมีเครื่องหมายดอกจันทร์อยู่ข้างหน้า

```
#include <stdio.h>

int main()
{
     int *a_of_p[5] = {0,0,0,0,0};
     int i=3, j=4, k=5;
     int index;

     a_of_p[0] = &i;
     a_of_p[1] = &j;
     a_of_p[2] = &k;
     a_of_p[3] = a_of_p[2];
     a_of_p[4] = a_of_p[3];

     for(index=0; index < 5; index++)
          printf("%4d", *a_of_p[index]);
     printf("\n");

     *a_of_p[2] += 100;
```

```
     for(index=0; index < 5; index++)
          printf("%4d", *a_of_p[index]);
     printf("\n");

     return 0;
}
```

ผลการทำงานของโปรแกรมคือ

```
     3   4   5   5   5
     3   4 105 105 105
```

จากผลการทำงานของโปรแกรม เราจะเห็นได้ว่า ถ้าเราเปลี่ยนแปลงค่าของ

```
     *a_of_p[2]
     *a_of_p[3]
     *a_of_p[4]
```

นิพจน์ใดนิพจน์หนึ่ง ค่าของแหล่งข้อมูลที่พอยน์เตอร์กำลังชี้ไป ก็ไปเปลี่ยนไป เพราะพอยน์เตอร์ทั้งสามชี้ไปยังแหล่งข้อมูลเดียวกัน คือ ตัวแปร k ตามปรกติแล้วพอยน์เตอร์แต่ละตัวของอาร์เรย์จะถูกกำหนดให้ชี้ไปยังแหล่งข้อมูลที่แตกต่างกัน ก็เพราะเหตุผลที่ว่า ถ้าเราใช้พอยน์เตอร์มากกว่าหนึ่งตัวในการอ้างอิงแหล่งข้อมูลเดียวกัน ก็จะอาจจะทำให้เกิดปัญหาได้ เพราะจะทำให้ตรวจสอบได้ยากว่าพอยน์เตอร์ตัวใดและในช่วงเวลาใดเราได้ใช้ในการเปลี่ยนแปลงค่าของข้อมูล

ตัวอย่างต่อไปที่แสดงให้เห็นการใช้งานของอาร์เรย์ที่มีพอยน์เตอร์คือ การสร้างอาร์เรย์ที่ เก็บพอยน์เตอร์และชี้ไปยังข้อความหรือสายอักขระ เช่น

```
     char *days[]= {
          "Sunday", "Monday", "Tuesday", "Wednesday",
          "Thursday", "Friday", "Saturday"
     };
```

days เป็นอาร์เรย์ที่เก็บพอยน์เตอร์ทั้งหมด 7 ตัว โดยที่พอยน์เตอร์แต่ละตัวชี้ไปยังสายอักขระซึ่งเป็นชื่อของวันในภาษาอังกฤษ ดังนั้นนิพจน์ต่อไปนี้

```
     days[0]   days[1]   days[2]   days[3]
     days[4]   days[5]   days[6]
```

จึงทำหน้าที่เป็นพอยน์เตอร์ที่เก็บหมายเลขที่อยู่เริ่มต้นของข้อความ ต่างๆในหน่วยความจำ ซึ่งหมายถึงสายอักขระนั้นเอง ดังนั้นเราสามารถกล่าวได้ว่าตัวแปร days คืออาร์เรย์ของสายอักขระ

7.2.5 ตัวอย่างการเรียงสายอักขระในอาร์เรย์

เพื่อให้เห็นตัวอย่างของการใช้อาร์เรย์ที่เก็บที่อยู่ของสายอักขระต่างๆ (อาร์เรย์ของสายอักขระ) เรามาลองเรียนรู้ วิธีการง่ายๆในการเรียงข้อความตามลำดับตัวอักษร สำหรับการเรียงข้อมูล เราจะต้องมีการเปรียบเทียบข้อมูลเป็นคู่ๆ ว่า ข้อมูลใดมีค่ามากกว่าหรือน้อยกว่ากัน ซึ่งสำหรับการเปรียบเทียบนี้ เราก็ต้องกำหนดกฎเกณฑ์ขึ้น เช่น ถ้าข้อมูลในที่นี้หมายถึง ข้อความหรือสายอักขระ แล้วเราจะเปรียบเทียบกันอย่างไร จึงจะรู้ว่าข้อความไหนจะมาก่อนหรือหลัง สำหรับการเปรียบเทียบข้อความเราจะใช้ฟังก์ชัน `strcmp()` ซึ่งเป็นฟังก์ชันมาตราฐาน ในการเปรียบเทียบระหว่างข้อความ

```
int strcmp(const char *s1, const char *s2);
```

ถ้า `s1` มีค่ามากกว่า `s2` ฟังก์ชันก็จะให้ค่าที่มากกว่าศูนย์กลับคืน ถ้า `s1` และ `s2` มีค่าเท่ากันก็ให้ค่าที่จะเท่ากับศูนย์ ถ้าสายอักขระ `s1` มีค่าน้อยกว่า `s2` ก็จะได้ค่าที่น้อยกว่าศูนย์ เช่น

```
strcmp("aaa","aaaa")
```

จะได้ค่าที่น้อยกว่า ศูนย์ เพราะตัวอักขระสามตัวแรกของทั้งสองสายอักขระมีค่าเท่ากัน แต่เนื่องจากพารามิเตอร์ตัวแรกมีความยาวน้อยกว่า ดังนั้น พารามิเตอร์ตัวแรกจึงมีค่าน้อยกว่าพารามิเตอร์ตัวที่สอง

```
strcmp("aaa","AAA")
```

นิพจน์นี้ จะให้ค่าที่มากกว่าศูนย์ เนื่องจากฟังก์ชันจะเปรียบเทียบตัวอักขระแต่ละตัวจากสายอักขระทั้งสองไปทีละตัว และค่าของตัวอักษร `'a'` มีค่ามากกว่าค่าของตัวอักษร `'A'` ดังนั้นฟังก์ชันจึงให้ค่าที่มากกว่าศูนย์ โปรดสังเกตว่า ฟังก์ชัน `strcmp()` จะเปรียบเทียบตัวอักขระโดยเน้นความแตกต่างระหว่างตัวพิมพ์ใหญ่และเล็กด้วย

สำหรับการเรียงข้อความตามลำดับ เราจะใช้วิธีการเรียงแบบ Bubble Sort เพราะง่ายต่อการใช้งานและเราก็ได้ทำความรู้จักไปแล้ว แต่ก่อนที่เราจะใช้ฟังก์ชัน `bubble_sort()` เราจะต้องสร้างฟังก์ชันที่ใช้สำหรับการเปรียบเทียบสายอักขระขึ้นก่อน เนื่องจากว่า ฟังก์ชัน `bubble_sort()` ต้องการพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังฟังก์ชันที่ใช้เปรียบเทียบพารามิเตอร์สองตัวว่าพารามิเตอร์ตัวแรกมีค่ามากกว่า พารามิเตอร์ตัวที่สองหรือไม่

```
int IsGreater(const void *s1, const void *s2)
{
   return (strcmp(*(const char **)s1,
                  *(const char **)s2) > 0);
}
```

s1 และ s2 เป็นพอยน์เตอร์อเนกประสงค์ที่ชี้ไปยังข้อมูลแต่ละตัวของอาร์เรย์ แต่เนื่องจากว่าข้อมูลของอาร์-เรย์แต่ละตัวเป็นพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังสายอักขระ ดังนั้นเมื่อเราแปลงแบบของพอยน์เตอร์อเนกประสงค์เพื่อนำไปใช้งานต่อ เราจะต้องแปลงให้เป็นแบบของพอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังพอยน์เตอร์ จากนั้นจึงใช้โอเปอร์เรเตอร์ * วางไว้ข้างหน้าสำหรับอ่านค่า และค่าที่ได้จากนิพจน์ทั้งสองตามลำดับ คือ ที่อยู่ของสายอักขระสองสายที่เราต้องการนำเปรียบเทียบค่ากันโดยใช้ฟังก์ชัน strcmp()

โปรแกรมสมบูรณ์แบบที่แสดงให้เห็นการเรียงข้อความหลายๆข้อความที่มีอาร์เรย์เก็บที่อยู่ของข้อความเหล่านี้ไว้ ตัวอย่างข้างล่างนี้ ตัวแปร a ทำหน้าที่เป็นอาร์เรย์ที่เก็บพอยน์เตอร์ และพอยน์เตอร์แต่ละตัวก็จะชี้ไปยังข้อความ(สายอักขระ) ต่างๆ

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>
#include <stdlib.h>


void bubble_sort
 (   void *  array,
     size_t  n,
     size_t  keysize,
     int (*is_greater)(const void *, const void *) )
{
     size_t   i, j;
     size_t   n_exch = 0;

     char *a   = (char *)array;
     void *tmp = malloc(keysize+1);
     void *p1, *p2;

     for (i=0; i < n; i++)
     {
          for (j=1; j < n ; j++)
          {
            p1 = (void *)(a + keysize*(j-1));
            p2 = (void *)(a + keysize*(j));
            if ( is_greater(p1, p2) )
            {
               memcpy(tmp, p1, keysize);
               memcpy( p1, p2, keysize);
               memcpy( p2,tmp, keysize);
               n_exch++;
            }
          }
          if (n_exch==0) break;
          else n_exch=0;
     }
```

```
     free(tmp);
}

int IsGreater(const void *s1, const void *s2)
{
     return (strcmp(*(const char **)s1,
                    *(const char **)s2) > 0);
}

int main()
{
     char *a[] = {
          "strcpy"    , "strlen"  ,
          "strncmp"   , "strchr"  ,
          "strstr"    , "strcat"  ,
          "strncpy"   , "strncat" ,
          "strtok"    , "strdup"  ,
          "strstr"    , "strpbrk"
     };

     int  i, size, keysize;

     keysize = sizeof(char *);
     size = sizeof(a) / keysize;

     bubble_sort(a, size, keysize, IsGreater);

     for(i=0; i < size; i++)
          printf("%s\n", a[i]);

     return 0;
}
```

ถ้าเราต้องการตรวจสอบการทำงานของฟังก์ชันที่ใช้ในการเรียงข้อความ เราก็น่าจะลองสร้างข้อความหลายๆข้อความและมีขนาดที่แตกต่างกันไป เช่น การสร้างข้อความโดยสุ่ม

```
static const char ch_table[] =
 "abcdefghijklmnopqrstuvwxyzABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ";
```

ฟังก์ชัน `mkstr()` ใช้ในการสร้างสายอักขระที่มีความยาวเท่ากับ `len` และตัวอักขระแต่ละตัวจะได้จากสุ่มโดยใช้ฟังก์ชัน `rand()` และตัวอักขระเหล่านี้จะเป็นสมาชิกตัวใดตัวหนึ่งของอาร์เรย์ `ch_table` เท่านั้น

```
char *mkstr(int len)
{
     register unsigned i;
     int n = strlen(ch_table);
     char *new_str = malloc((len+1)*sizeof(char));
```

```
     assert(new_str);

     for(i=0; i < len; i++) {
          new_str[i] = ch_table[rand() % n];
     }
     new_str[len]= '\0';  /* null-terminated */

     return new_str;
}

void delstr(char *s)
{
     if(s) free(s);
}
```

ฟังก์ชัน `delstr()`จะใช้ในการปล่อยหน่วยความจำที่จองไว้สำหรับสายอักขระให้ว่าง

ตัวอย่าง เช่น

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <string.h>
#include <assert.h>

/* function prototypes */

char *mkstr (int);
extern void delstr (char *);
void bubble_sort (void *,size_t, size_t,
     int (*is_greater)(const void *, const void *));

#define N_STRING   100
#define LEN         60

int main()
{
     char *a[N_STRING] = {0};
     int  i, size, keysize;

     keysize = sizeof(char *);
     size    = sizeof(a) / keysize;

     for(i=0; i < size; i++)
          a[i] = mkstr(LEN);

     bubble_sort(a, size, keysize, IsGreater);

     for(i=0; i < size; i++) {
          printf("%3d) %s\n", i+1, a[i]);
          delstr(a[i]);
```

```
    }
    return 0;
}
```

ในโปรแกรมตัวอย่างข้างบน เราสร้างข้อความที่มีความยาว 60 ตัวอักขระทั้งหมด 100 ข้อความ แล้วเราก็จะใช้ฟังก์ชัน `bubble_sort()` ในการจัดเรียงข้อความใหม่ตามลำดับ

7.2.6 ฟังก์ชันมาตราฐานจาก <string.h>

สำหรับการประมวลผลตัวอักขระและข้อความที่เป็นสายอักขระ เรามักจะเกี่ยวข้องกับการใช้ฟังก์ชันมาตราฐานต่างๆที่นิยามไว้ใน <string.h> ซึ่งใช้ในหน้าที่และจุดประสงค์ที่แตกต่างกันออกไป ส่วนท้ายของบทนี้จึงเป็นการรวบรวมคำอธิบายสำหรับฟังก์ชันมาตราฐานเหล่านี้บางส่วน รวมทั้งตัวอย่างง่ายๆในการใช้งาน นอกจากนั้นยังได้นำเสนอตัวอย่างของการสร้างฟังก์ชันมาตราฐานแต่ละตัวเพื่อช่วยให้ผู้อ่านสามารถมองเห็นวิธีการสร้างฟังก์ชันขึ้นใช้ และเข้าใจการทำงานของฟังก์ชันได้ดียิ่งขึ้น

ฟังก์ชัน *memchr( )* <string.h>

■ **รูปแบบ**

```
void *memchr(const void *s, int c, size_t n);
```

■ **คำอธิบาย**

ฟังก์ชันนี้ใช้ในการค้นหาหน่วยความจำขนาดหนึ่งไบต์ที่มีค่าเท่ากับพารามิเตอร์ c (ค่าของ c จะถูกแปลงเป็น unsigned char) ในบริเวณหน่วยความจำของอาร์เรย์ที่มีที่อยู่เริ่มต้นเท่ากับค่าของพอยน์เตอร์ s และจะค้นหาในหน่วยความจำทั้งหมดไม่เกิน n ไบต์ (มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับศูนย์) นับตั้งแต่ไบต์ตัวแรกในที่อยู่ที่กำหนดโดยพอยน์เตอร์ s ไปต้นไป เมื่อฟังก์ชันพบไบต์ที่ต้องการในบริเวณหน่วยความจำดังกล่าวก็จะให้ที่อยู่ของไบต์นั้นกลับคืนทันที โดยเก็บไว้ในรูปของพอยน์เตอร์แบบ void ถ้าไม่พบไบต์ที่ต้องการก็จะคืนค่าเป็นพอยน์เตอร์ศูนย์

■ **โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน**

```
#include <string.h>

void *memchr(const void *s, int c, size_t n)
{
      if (n > 0) {
            const unsigned char *p = (const unsigned char *)s;
            unsigned char uc = (unsigned char)c;
            do {
                  if (*p==uc)
                        return ((void *)p);
                  p++;
            }  while (--n);
      }
      return (NULL);
}
```

■ **ตัวอย่างการใช้งาน**

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
      char str[] = "Hello World!";
      char *cptr;

      cptr = (char *)memchr(str,'W',strlen(str));
      printf ("%s\n", cptr);
      return 0;
}
```

ฟังก์ชัน *memcmp( )* <string.h>

■ **รูปแบบ**

```
int memcmp(const void *s1, const void *s2, size_t n);
```

■ **คำอธิบาย**

ฟังก์ชันนี้ใช้ในการเปรียบเทียบข้อมูลแต่ละไบต์จากบริเวณหน่วยความจำสองแห่งที่กำหนดโดย s1 และ s2 ตามลำดับ พารามิเตอร์ n เป็นตัวกำหนดว่า จะต้องเปรียบเทียบข้อมูลที่มีขนาดหนึ่งไบต์เป็นจำนวนกี่ตัว ถ้าข้อมูลจากบริเวณหน่วยความจำทั้งสองแห่งมีข้อมูลอย่างน้อย n ตัวแรกที่เหมือนกัน ฟังก์ชันจะให้ค่ากลับคืนเท่ากับศูนย์กลับคืน ถ้าไม่เป็นเช่นนั้น ฟังก์ชันก็จะเปรียบเทียบจนกว่าจะพบว่ามีข้อมูลขนาดหนึ่งไบต์จากทั้งสองแห่งที่มีค่าไม่เท่ากัน และก็จะเปรียบเทียบไบต์ทั้งสองในเชิงตัวเลขว่าตัวใดมีค่ามากกว่ากัน ถ้าข้อมูลจาก s1 มีค่ามากกว่า s2 ค่าที่ได้จากฟังก์ชันจะเป็นบวก และถ้ามีค่าน้อยกว่าก็จะให้ค่าที่เป็นลบ

ค่ากลับคืนของฟังก์ชัน	ความหมาย
น้อยกว่าศูนย์	s1 มีค่าน้อยกว่า s2
เท่ากับศูนย์	s1 มีค่าเท่ากับ s2
มากกว่าศูนย์	s1 มีค่ามากกว่า s2

ตามปรกติแล้ว ฟังก์ชันนี้จะใช้สำหรับการเปรียบเทียบค่าของข้อมูลจากสองอาร์เรย์หรือสายอักขระ

■ **โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน**

```
#include <string.h>

int memcmp(const void *s1, const void *s2, size_t n)
{
      unsigned char *p1, *p2;

      if (n==0) {
            return(0);
      }
      p1 = (unsigned char *)s1;
      p2 = (unsigned char *)s2;
      while (*p1++ == *p2++)
            if (--n == 0)
                  return (0);
      return (*(p1-1) - *(p2-1));
}
```

■ **ตัวอย่างการใช้งาน**

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
      char s1[] = "AAA";
      char s2[] = "BBB";
      int ret;

      ret = memcmp(s1, s2, strlen(s1));
      printf("s1 is %s than s2\n",
             (ret > 0) ? "greater" : "less");

      return 0;
}
```

ฟังก์ชัน *memcpy( )* <string.h>

■ **รูปแบบ**

`void *memcpy (void *s1, const void *s2, size_t n);`

■ **คำอธิบาย**

ฟังก์ชัน `memcpy()` จะนำค่าของข้อมูลจำนวน `n` ไบต์ จาก `s2` ไปใส่ไว้ในบริเวณหน่วยความจำที่กำหนดโดย `s1` ฟังก์ชันนี้ให้ที่อยู่ที่ `s1` กำลังชี้ไปเป็นค่ากลับคืน ข้อมูลจำนวน `n` ไบต์ที่มีอยู่เดิมใน `s1` จะถูกเขียนทับโดยข้อมูลจาก `s2`

ฟังก์ชันนี้จะทำงานไม่ถูกต้อง ถ้า `s1` และ `s2` ใช้บริเวณหน่วยความจำร่วมกัน

■ **โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน**

```
#include <string.h>

void *memcpy (void *s1, const void *s2, size_t n)
{
      if (n > 0) {
         unsigned char       *p=(unsigned char *)s1;
         const unsigned char *q=(const unsigned char *)s2;
         do {
             *p++ = *q++;
         } while (--n);
         return s1;
      }
      return (NULL);
}
```

■ **ตัวอย่างการใช้งาน**

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
      char  src[] = "-----";
      char dest[] = "0123456789";
      char *ptr;

      printf("source : %s\n", src);
      printf("destination before memcpy : %s\n",
             dest);
      ptr = (char *)memcpy(dest, src, strlen(src));

      if (ptr)
         printf("destination after memcpy  : %s\n",
                dest);
      else
         printf("memcpy failed\n");
      return 0;
}
```

ฟังก์ชัน *memmove( )* <string.h>

■ **รูปแบบ**

```
void *memmove (void *s1, const void *s2, size_t n);
```

■ **คำอธิบาย**

ฟังก์ชัน `memmove()` ทำงานในลักษณะเดียวกันกับ `memcpy()` แต่สามารถใช้ได้ในกรณีที่ `s1` และ `s2` มีบริเวณหน่วยความจำร่วมกัน

■ **โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน**

```
#include <string.h>

void *memmove (void *s1, const void *s2, size_t n)
{
      if (n > 0) {
         size_t sn;
         unsigned char *st,*t,*p = (unsigned char *)s1;
         const unsigned char *q = (const unsigned char *)s2;

         st = malloc( n*sizeof(unsigned char) );
         for (t=st,sn=n; sn--; ) {
              *t++ = *q++;
         }
         for (t=st,sn=n; sn--; ) {
              *p++ = *t++;
         }
         free(st);
         return s1;
      }
      return (NULL);
}
```

■ **ตัวอย่างการใช้งาน**

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
      char text[] = "0123456789";
      char *src = (text+5), *dest = (text+0);
      char *ptr;

      printf("destination before memmove : %s\n",
             dest);
      ptr = (char *)memmove(dest, src, strlen(src));

      if (ptr)
         printf("destination after memmove  : %s\n",
                dest);
      else
         printf("memmove failed\n");
      return 0;
}
```

ฟังก์ชัน *memset( )* <string.h>

■ **รูปแบบ**

```
void *memset(void *s, int c, size_t n);
```

■ **คำอธิบาย**

ฟังก์ชัน memset() เขียนข้อมูลจำนวน n ไบต์ลงในหน่วยความจำที่กำหนดโดย s ซึ่งค่าของข้อมูล n ตัวแรกในพื้นที่หน่วยความจำนั้นทุกตัวจะมีค่าเท่ากับ c (จะถูกแปลงเป็น unsigned char) ฟังก์ชันจะให้หมายเลขที่อยู่ที่เป็นค่าของ s เป็นค่ากลับคืน

ตามปรกติแล้วเราจะใช้ฟังก์ชันนี้ในการติดตั้งค่าเริ่มต้นของอาร์เรย์ เช่น ติดตั้งค่าเริ่มต้นให้ข้อมูลทุกตัวของอาร์เรย์เป็นศูนย์ โดยใช้ ศูนย์เป็นพารามิเตอร์สำหรับ c

■ **โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน**

```
#include <string.h>

void *memset (void *s, int c, size_t n)
{
      if (n > 0) {
            unsigned char *p = (unsigned char *)s;
            unsigned char uc = (unsigned char)c;
            do {
                  *p++ = uc;
            } while (--n);
      }
      return (s);
}
```

■ **ตัวอย่างการใช้งาน**

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
      char text[] = "0123456789";

      printf ("text before memset : %s\n", text);
      memset (text, '-', strlen(text) - 5);
      printf ("text after memset  : %s\n", text);
      return 0;
}
```

ฟังก์ชัน *strcasecmp( )* <string.h>

■ **รูปแบบ**

int strcasecmp (const char *s1, const char *s2);

■ คำอธิบาย

ฟังก์ชันนี้จะเปรียบเทียบสายอักขระ s1 กับ s2 โดยไม่คำนึงถึงว่า ตัวอักขระแต่ละตัวที่ใช้เปรียบเทียบกันจะเป็นตัวพิมพ์ใหญ่หรือเล็ก (ตัวอักขระจะถูกแปลงเป็นตัวพิมพ์เล็กก่อนแล้วจึงนำมาเปรียบเทียบกันเป็นคู่ๆไป) ฟังก์ชันจะให้ค่ากลับคืนที่เป็นศูนย์ ถ้า s1 มีค่าเท่ากับ s2 ถ้าสายอักขระทั้งสองไม่เท่ากัน ฟังก์ชันจะให้ค่าเป็นบวก ถ้า s1 มีค่ามากกว่า s2 หรือ ถ้ามีค่าน้อยกว่า ก็จะให้ค่าที่เป็นลบ

สายอักขระทั้งสองจะต้องลงท้ายด้วย '\0' เพราะตัวอักขระที่มีค่าเท่ากับศูนย์จะใช้ในการกำหนดความยาวของสายอักขระ

สำหรับการสร้างฟังก์ชันนี้ เราจะใช้ตารางเข้าช่วย ตารางนี้คืออาร์เรย์ของข้อมูลแบบ unsigned char เก็บข้อมูลเกี่ยวกับการแปลงตัวอักขระจากตัวพิมพ์ใหญ่ เป็นตัวพิมพ์เล็ก (เช่น จาก 'A' เป็น 'a') เพื่อเพิ่มความเร็วในการทำงานของฟังก์ชัน และถ้าเราไม่ใช้อาร์เรย์ในลักษณะนี้เราก็ ต้องใช้ฟังก์ชัน lowercase() แทน

```
static const unsigned char  charmap[] =
{
 '\000', '\001', '\002', '\003', '\004', '\005', '\006', '\007',
 '\010', '\011', '\012', '\013', '\014', '\015', '\016', '\017',
 '\020', '\021', '\022', '\023', '\024', '\025', '\026', '\027',
 '\030', '\031', '\032', '\033', '\034', '\035', '\036', '\037',
 '\040', '\041', '\042', '\043', '\044', '\045', '\046', '\047',
 '\050', '\051', '\052', '\053', '\054', '\055', '\056', '\057',
 '\060', '\061', '\062', '\063', '\064', '\065', '\066', '\067',
 '\070', '\071', '\072', '\073', '\074', '\075', '\076', '\077',
 '\100', '\141', '\142', '\143', '\144', '\145', '\146', '\147',
 '\150', '\151', '\152', '\153', '\154', '\155', '\156', '\157',
 '\160', '\161', '\162', '\163', '\164', '\165', '\166', '\167',
 '\170', '\171', '\172', '\133', '\134', '\135', '\136', '\137',
 '\140', '\141', '\142', '\143', '\144', '\145', '\146', '\147',
 '\150', '\151', '\152', '\153', '\154', '\155', '\156', '\157',
 '\160', '\161', '\162', '\163', '\164', '\165', '\166', '\167',
 '\170', '\171', '\172', '\173', '\174', '\175', '\176', '\177',
 '\200', '\201', '\202', '\203', '\204', '\205', '\206', '\207',
 '\210', '\211', '\212', '\213', '\214', '\215', '\216', '\217',
 '\220', '\221', '\222', '\223', '\224', '\225', '\226', '\227',
 '\230', '\231', '\232', '\233', '\234', '\235', '\236', '\237',
 '\240', '\241', '\242', '\243', '\244', '\245', '\246', '\247',
 '\250', '\251', '\252', '\253', '\254', '\255', '\256', '\257',
 '\260', '\261', '\262', '\263', '\264', '\265', '\266', '\267',
 '\270', '\271', '\272', '\273', '\274', '\275', '\276', '\277',
 '\300', '\301', '\302', '\303', '\304', '\305', '\306', '\307',
 '\310', '\311', '\312', '\313', '\314', '\315', '\316', '\317',
 '\320', '\321', '\322', '\323', '\324', '\325', '\326', '\327',
 '\330', '\331', '\332', '\333', '\334', '\335', '\336', '\337',
 '\340', '\341', '\342', '\343', '\344', '\345', '\346', '\347',
 '\350', '\351', '\352', '\353', '\354', '\355', '\356', '\357',
 '\360', '\361', '\362', '\363', '\364', '\365', '\366', '\367',
 '\370', '\371', '\372', '\373', '\374', '\375', '\376', '\377'
};
```

หมายเหตุ สำหรับดอสหรือวินโดวส์ ฟังก์ชันนี้จะใช้ชื่อว่า strcmpi()

■ **โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน**

```
#include <string.h>

int strcasecmp (const char *s1, const char *s2)
{
      const  unsigned char *cm = charmap,
            *p = (const unsigned char *)s1,
            *q = (const unsigned char *)s2;

      while (cm[*p] == cm[*q++]) {
            if (*p++ == '\0')
                  return (0);
      }
      return (cm[*p] - cm[*(q-1)]);
}
```

■ **ตัวอย่างการใช้งาน**

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

#ifndef UNIX
#define strcasecmp strcmpi
#endif

int main()
{
      char s1[] = "AbCdefG";
      char s2[] = "aBCDEFg";

      if (strcasecmp(s1,s2)==0)
          printf("s1 and s2 are equal.\n");
      else
          printf("s1 and s2 are different.\n");
      return 0;
}
```

ฟังก์ชัน *strncasecmp( )* <string.h>

■ **รูปแบบ**

```
int strncasecmp (const char *s1, const char *s2,
                 size_t n);
```

■ **คำอธิบาย**

ฟังก์ชันนี้ใช้ในหน้าที่เดียวกันกับฟังก์ชัน `strcasecmp()` เพียงจำกัดอยู่แค่ `n` ไบต์แรกของข้อมูลที่มีอยู่ (ยกเว้นในกรณีที่สายอักขระ `s1` มีความยาวน้อยกว่าค่าของ `n` ซึ่งในกรณีนี้ จะไม่มีความแตกต่างระหว่างฟังก์ชันทั้งสอง)

หมายเหตุ สำหรับดอสหรือวินโดวส์ ฟังก์ชันนี้จะใช้ชื่อว่า `strncmpi()`

■ โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน

```
int strncasecmp (const char *s1, const char *s2, size_t n)
{
      if (n > 0) {
            const unsigned char *cm = charmap,
                  *p = (const unsigned char *)s1,
                  *q = (const unsigned char *)s2;
            do {
                  if (cm[*p] != cm[*q++])
                  return (cm[*p] - cm[*(q-1)]);
                  if (*p++ == '\0')
                  break;
            } while (--n);
      }
      return (0);
}
```

■ ตัวอย่างการใช้งาน

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

#ifndef UNIX
#define strncasecmp strncmpi
#endif

int main()
{
      char s1[] = "AbCdefG";
      char s2[] = "aBCDEFg";

      if (strncasecmp(s1,s2,strlen(s1))==0)
         printf("s1 and s2 are equal.\n");
      else
         printf("s1 and s2 are different.\n");

      return 0;
}
```

ฟังก์ชัน *strcat( )* <string.h>

■ รูปแบบ

```
char *strcat(char *s1, const char *s2);
```

■ คำอธิบาย

ฟังก์ชันนี้ จะนำข้อมูลของสายอักขระ s2 ไปใส่ต่อท้ายสายอักขระ s1 และตัวขระ '\0' ที่อยู่ท้าย s1 จะถูกเขียนทับโดยตัวอักขระตัวแรกของ s2 และเมื่อฟังก์ชันจบการทำงาน s1 ก็จะมีความยาวเท่ากับ strlen(s1) + strlen(s2) และมีตัวขระ '\0' อยู่ข้างท้าย และค่าที่ได้จากฟังก์ชันจะเป็นที่อยู่เริ่มต้นของสายอักษร s1

โปรดสังเกตว่า สายอักขระ s1 จะต้องมีหน่วยความจำเพียงพอสำหรับตัวอักขระแต่ละตัวของ s2 เพราะตัวอักขระจาก s2 จะถูกทำสำเนาและเก็บต่อท้าย s1 ไปตามลำดับ ถ้าหน่วยความจำสำหรับ s1 มีค่าน้อยกว่า strlen(s1)+strlen(s2)+1 ก็จะเกิดปัญหาเวลาใช้งาน นอกจากนี้ฟังก์ชัน strcat() ตั้งเงื่อนไขไว้อีกว่า s1 และ s2 จะต้องเป็นสายอักขระที่ไม่ใช่ตัวเดียวกัน หรือใช้หน่วยความจำร่วมกัน

ตัวอย่างที่ไม่ถูกต้อง เช่น

```
char *s[] = "Hello World!";
strcat (s+4, s);
strcat (s, s);
```

■ โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน

```
#include <string.h>

char *strcat (char *s1, const char *s2)
{
      char *s = s1;

      while (*s1) ++s1;
      while ((*s1++ = *s2++)!= '\0');
      return(s);
}
```

■ ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชัน

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
      char s[20] = "Hello ";

      printf("%s", strcat(s, "World!\n") );
      return 0;
}
```

ฟังก์ชัน *strchr( )* <string.h>

■ **รูปแบบ**

```
char *strchr(const char *s, int c);
```

■ **คำอธิบาย**

ฟังก์ชันจะค้นหาตำแหน่งของตัวอักขระที่มีค่าเท่ากับ c (ค่าของ c จะถูกแปลงเป็น char) ฟังก์ชันจะให้ค่ากลับคืนเป็นพอยน์เตอร์ศูนย์ NULL ถ้าไม่พบว่ามีข้อมูลใดๆในบริเวณหน่วยความจำที่อ้างถึง มีค่าเท่ากับ c

■ **โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน**

```
#include <string.h>

char *strchr(const char *s, int c)
{
      char ch = (char)c;

      for ( ; ; ++s) {
            if (*s == ch)
                  return ((char *)s);
            if (*s == '\0')
                  return(NULL);
      }
}
```

■ **ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชัน**

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
      char s[12];
      char *ptr, ch = 'W';

      strcpy(s, "Hello World!");
      ptr = strchr(s, ch);
      if (ptr)
         printf("The character %c is at position: %d\n",
                  ch, (int)(ptr-s));
      else
         printf("The character was not found\n");
      return 0;
}
```

ฟังก์ชัน *strcmp( )* <string.h>

■ **รูปแบบ**

```
int strcmp(const char *s1, const char *s2);
```

■ **คำอธิบาย**

ฟังก์ชันนี้เปรียบเทียบระหว่างสายอักขระ s1 และ s2 เพื่อดูว่า ค่าของสายอักขระ s1 มีค่ามากกว่า s2 หรือไม่ ถ้า s1 มีค่าเท่ากับ s2 แล้วฟังก์ชันจะให้ค่ากลับคืนเท่ากับศูนย์ ถ้า s1 มีค่าน้อยกว่า s2 ค่าที่ได้จะเป็นลบ ถ้า s1 มีค่ามากกว่า s2 ก็ได้ค่าที่จะเป็นบวก

ค่ากลับคืนของฟังก์ชัน	ความหมาย
น้อยกว่าศูนย์	s1 มีค่าน้อยกว่า s2
เท่ากับศูนย์	s1 มีค่าเท่ากับ s2
มากกว่าศูนย์	s1 มีค่ามากกว่า s2

ฟังก์ชัน strcmp() มักจะใช้ในการเปรียบเทียบเพื่อเรียงข้อมูลที่เป็นสายอักขระหลายๆตัว

■ **โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน**

```
#include <string.h>

int strcmp(const char *s1, const char *s2)
{
   while (*s1 == *s2++)
      if (*s1++ == '\0')
         return (0);
   return (*(unsigned char*)s1 - *(unsigned char*)(s2-1));
}
```

■ **ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชัน**

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
      char s1[] = "abcdef";
      char s2[] = "abcdeF";
      int ret;

      ret = strcmp(s1,s2);
```

```
        if (ret > 0)
              printf("s1 is greater than s2.\n");
        else if (ret < 0)
              printf("s1 is less than s2.\n");
        else
              printf("s1 and s2 are equal.\n");
        return 0;
}
```

ฟังก์ชัน *strcpy( )* <string.h>

■ รูปแบบ

```
char *strcpy(char *s1, const char *s2);
```

■ คำอธิบาย

ฟังก์ชันนี้จะคัดลอกข้อมูลแต่ละตัวจากสายอักขระ s2 แล้วเขียนลงในสายอักขระ s1 ตามลำดับ s2 จะต้องเป็นสายอักขระหรืออาร์เรย์ที่มีข้อมูลตัวท้ายเป็น '\0'

■ โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน

```
#include <string.h>

char *strcpy(char *s1, const char *s2)
{
      char *s = s1;
      for ( ; (*s1 = *s2) != '\0'; ++s1, ++s2);
      return (s);
}
```

■ ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชัน

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
      char str[20];

      strcpy (str,"Hello ");
      printf ("%s\n", str);

      strcpy (str+6, "World!");
      printf ("%s\n", str);
      return 0;
}
```

ฟังก์ชัน *strcspn( )* <string.h>

■ **รูปแบบ**

```
size_t  strcspn(const char *s1, const char *s2);
```

■ **คำอธิบาย**

ฟังก์ชันนี้จะเปรียบเทียบสายอักขระ s2 กับ s1 โดยเริ่มตรวจสอบอักขระตัวแรกของ s2 ว่ามีตัวอักขระแบบนี้ใน s1 หรือไม่ ถ้ามีก็ให้ค่าที่เท่ากับตำแหน่งของตัวอักขระนี้ใน s1 ถ้าไม่มีก็เปรียบเทียบตัวอักขระตัวที่สองของ s2 ต่อไปตามวิธีการ ไปเรื่อยๆ จนกว่าจะพบหรือได้เปรียบเทียบตัวอักขระใน s2 ครบทุกตัวแล้ว ถ้าสายอักขระทั้งสองไม่มีตัวอักขระใดๆที่เหมือนกัน ค่าที่ได้จะเท่ากับความยาวของสายอักขระ s1

■ **โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน**

```
#include <string.h>

size_t  strcspn (const char *s1, const char *s2)
{
      const char *p, *spanp;
      char c, sc;

      for (p = s1; ;) {
            c = *p++;
            spanp = s2;
            do {
                  if ((sc = *spanp++) == c)
                        return (p - 1 - s1);
            } while (sc != 0);
      }
}
```

■ **ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชัน**

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
      char s1[] = "!$@C#!&*";
      char s2[] = "ABCD";
      char s3[] = "X";
      int pos;

      pos = strcspn(s1, s2);
      if (pos < strlen(s1))
        printf("Character where s1 and s2 intersect is %c.\n",
              s1[pos]);
      else
```

```
        printf("No character where s1 and s2 intersect.\n");

      pos = strcspn(s1, s3);
      if (pos < strlen(s1))
        printf("Character where s1 and s3 intersect is %c\n",
               s1[pos]);
      else
        printf("No character where s1 and s3 intersect.\n");
      return 0;
}
```

ฟังก์ชัน *strlen( )* <string.h>

■ **รูปแบบ**

```
size_t  strlen(const char *str);
```

■ **คำอธิบาย**

ฟังก์ชันนี้ใช้ในการหาความยาวของสายอักขระ ซึ่งก็คือการนับตัวอักขระที่มีอยู่จากตัวแรกไปเรื่อยๆ เมื่อพบตัวอักขระใดที่มีค่าเท่ากับศูนย์ก็จะหยุดนับและจำนวนของตัวอักขระที่นับได้ (ไม่นับตัวอักขระที่มีค่าเท่ากับศูนย์) จะเป็นความยาวของสายอักขระ `str` ในขณะนั้น

■ **โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน**

```
#include <string.h>

size_t  strlen(const char *str)
{
      register const char *s;
      for (s = str; *s; ++s);
      return( (size_t)(s - str) );
}
```

■ **ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชัน**

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
      char  s1[]   = "12345";
      char  s2[20] = "12345";
      char  s3[10] = {'1','2','3','4','5'};
      char *s4     = "12345";
      char *s5     = "12345\0";

      printf("strlen(s1) = %2d\n",   strlen(s1));
      printf("strlen(s2) = %2d\n",   strlen(s2));
      printf("strlen(s3) = %2d\n",   strlen(s3));
      printf("strlen(s4) = %2d\n",   strlen(s4));
      printf("strlen(s5) = %2d\n\n", strlen(s5));
```

```
        printf("sizeof(s1) = %2d\n",   sizeof(s1));
        printf("sizeof(s2) = %2d\n",   sizeof(s2));
        printf("sizeof(s3) = %2d\n",   sizeof(s3));
        printf("sizeof(s4) = %2d\n",   sizeof(s4));
        printf("sizeof(s5) = %2d\n\n", sizeof(s5));
        return 0;
}
```

ฟังก์ชัน *strncat( )* <string.h>

■ **รูปแบบ**

char *strncat(char *s1, const char *s2, size_t n);

■ **คำอธิบาย**

ฟังก์ชันนี้ทำหน้าที่เหมือนฟังก์ชัน strcat() เพียงแต่เราจะกำหนดไว้ว่า จะเติมตัวอักขระจาก s2 ต่อท้าย s1 อย่างมากที่สุดไม่เกิน n ตัว ถ้า s2 มีความยาวมากกว่า n แล้ว ตัวอักขระ n ตัวแรกเท่านั้นจาก s2 จะถูกเขียนต่อท้าย s1 พารามิเตอร์ n จะต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับศูนย์

■ **โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน**

```
#include <string.h>

char *strncat(char *s1, const char *s2, size_t n)
{
      if (n != 0) {
            register char *d = s1;
            register const char *s = s2;

            while (*d != 0)
                  d++;
            do {
                  if ((*d = *s++) == 0)
                        break;
                  d++;
            }  while (--n != 0);
            *d = 0;
      }
      return (s1);
}
```

■ **ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชัน**

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
      char  s1[30]= {0};
      char *s2  = "C Programming";
```

```
        char *s3  = "Language";

        strncat(s1, s2, strlen(s2));
        printf("[%s]\n", s1);
        strncat(s1, " ", 1);
        printf("[%s]\n", s1);
        strncat(s1, s3, strlen(s3));
        printf("[%s]\n", s1);
        printf("size of string = %d\n", strlen(s1));
        return 0;
}
```

ฟังก์ชัน *strncmp( )* <string.h>

■ รูปแบบ

```
int strncmp(const char *s1, const char *s2, size_t n);
```

■ คำอธิบาย

ฟังก์ชันนี้ทำหน้าที่เหมือน `strcmp()` ยกเว้นแต่ ฟังก์ชันจะเปรียบเทียบเฉพาะตัวอักขระจากสายอักขระ `s1` และ `s2` ไม่เกิน `n` ตัว

■ โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน

```
#include <string.h>

int strncmp (const char *s1, const char *s2, size_t  n)
{
      if (n == 0)
            return (0);
      do {
            if (*s1 != *s2++)
                  return ( *(unsigned char *)s1 -
                           *(unsigned char *)(s2-1) );
            if (*s1++ == 0)
                  break;
      } while (--n != 0);
      return (0);
}
```

■ ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชัน

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
      char  s1[30] = "aabecdccdedacdbebeaaacddbbebea";
      char *s2 = "bebea";
      int i, found = 0,
          len1 = strlen(s1),
          len2 = strlen(s2),
```

```
            len  = len1 - len2;

      for (i=0; i < len; ++i)
        if (!strncmp(s1+i, s2, len2)) {
           printf("substring found at position %d!\n", i);
           found++;
        }

      if (!found)
           printf("substring not found!\n");
      return 0;
}
```

ฟังก์ชัน *strncpy( )* <string.h>

■ **รูปแบบ**

char *strncpy(char *s1, const char *s2, size_t n);

■ **คำอธิบาย**

ฟังก์ชันนี้ ทำหน้าที่เหมือน `strcpy()` ยกเว้นแต่ฟังก์ชันจะทำการคัดลอกเฉพาะตัวอักขระจากสายอักขระ `s2` ไปยัง `s1` ไม่เกิน `n` ตัว

■ **โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน**

```
#include <string.h>

char  *strncpy(char *s1, const char *s2, size_t  n)
{
      if (n != 0) {
            register       char *d = s1;
            register const char *s = s2;

            do {
               if ((*d++ = *s++) == 0) {
                  /* NULL pad the remaining n-1 bytes */
                  while (--n != 0)
                     *d++ = 0;
                     break;
                }
            } while (--n != 0);
      }
      return (s1);
}
```

■ **ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชัน**

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
```

```
        char  s1[31];
        char *s2 = "*****";
        int i, len = sizeof(s1)-1;

        for (i=0; i < len; i+=6)
              strncpy(s1+i, s2, 6);
        printf("%s\n", s1);

        for (i=0; i < len; i+=5)
              strncpy(s1+i, s2, 6);
        printf("%s\n", s1);
        return 0;
}
```

ฟังก์ชัน *strpbrk( )* <string.h>

■ รูปแบบ

```
char *strpbrk(const char *s1, const char *s2);
```

■ คำอธิบาย

ฟังก์ชันนี้จะให้ค่าที่อยู่ของตัวอักขระใน s1 ตัวแรกสุดที่ตรงกับตัวอักขระใดๆใน s2 ถ้าไม่พบว่าทั้งสองสายอักขระมีตัวอักขระใดๆเลยที่เหมือนกันก็จะให้พอยน์เตอร์เท่ากับศูนย์เป็นค่ากลับคืน

■ โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน

```
#include <string.h>

char *strpbrk(const char *s1, const char *s2)
{
        register const char *scanp;
        register int c, sc;

        while ((c = *s1++) != 0) {
              for (scanp = s2; (sc = *scanp++) != 0;)
                    if (sc == c)
                          return ((char *)(s1 - 1));
        }
        return (NULL);
}
```

■ ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชัน

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
        char s1[]   = "abcde";
        char s2[]   = "%^:!b$c%&a*()c#@d";
        char *p;
        int i, len = strlen(s1);
```

```
        for(i=0; i < len; i++)
          if ((p=strpbrk(s1+i,s2))!=NULL)
                printf("%s\n", p);
          else
                printf("Not found\n");
        return 0;
}
```

ฟังก์ชัน *strrchr( )* <string.h>

■ **รูปแบบ**

```
char *strrchr(const char *p, char ch);
```

■ **คำอธิบาย**

ฟังก์ชันนี้ใช้ในการค้นหาตัวอักขระของสายอักขระ p ที่มีค่าเท่ากับ ch โดยเริ่มค้นหาจากข้างหลังไปยังข้างหน้าของสายอักขระเมื่อพบตัวอักขระที่มีค่าตามที่ต้องการ ฟังก์ชันก็จะให้พอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังตัวอักขระตัวนั้นเป็นค่ากลับคืน ถ้าไม่พบตัวขระใดๆที่มีค่าเท่ากับค่าของพารามิเตอร์ ch ก็จะได้พอยน์เตอร์ศูนย์เป็นค่ากลับคืน

■ **โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน**

```
#include <string.h>

char *strrchr(const char *p, char ch)
{
        register char *s = NULL;

        for (  ;  ; ++p) {
              if (*p == ch)
                    s = (char *)p;
              if (!*p)
                    return(s);
        }
}
```

■ **ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชัน**

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
        char s[] = "LrrrRrrRrrr";
        char *p;

        if ((p=strrchr(s,'R')) != NULL)
```

```
            printf("%s\n", p);

      if ((p=strrchr(s,'L')) != NULL)
            printf("%s\n", p);
      return 0;
}
```

ฟังก์ชัน *strspn( )* <string.h>

■ **รูปแบบ**

size_t strspn(const char *s1, const char *s2);

■ **คำอธิบาย**

ฟังก์ชันนี้จะเปรียบเทียบสายอักขระสองสาย เริ่มต้นจากตัวอักขระตัวแรก แล้วเปรียบเทียบไปเรื่อยๆ จนกว่าจะสิ้นสุดสายอักขระ แต่ทันทีที่พบว่าตัวอักขระในตำแหน่งเดียวกันจากทั้งสองสายอักขระมีค่าไม่เท่ากัน ฟังก์ชันก็จะจบการทำงานและให้ค่าที่เท่ากับจำนวนของตัวอักขระที่เหมือนกันตั้งแต่เริ่มต้น ถ้าค่าที่ได้มีเท่ากับศูนย์ หมายความว่าตัวอักขระตัวแรกสุดจากสายอักขระทั้งสองไม่เหมือนกัน

■ **โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน**

```
#include <string.h>

size_t  strspn(const char *s1, const char *s2)
{
      register const char *p = s1, *spanp;
      register char c, sc;

cont:
      c = *p++;
      for (spanp = s2; (sc = *spanp++) != 0;)
            if (sc == c)
                  goto cont;
      return (p - 1 - s1);
}
```

■ **ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชัน**

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
      char *s1 = "c:\program\win31";
      char *s2 = "c:\program\msdos";
      int pos;

      pos = strspn (s1, s2);
```

```
        printf("%s\n %s\n", s1+pos, s2+pos);
        return 0;
}
```

ฟังก์ชัน *strstr( )* <string.h>

■ **รูปแบบ**

```
char  *strstr(const char *s1, const char *s2);
```

■ **คำอธิบาย**

ฟังก์ชันนี้ใช้ในการค้นหาข้อความของสายอักขระ s2 ว่ามีอยู่ใน s1 หรือไม่ ถ้ามีฟังก์ชันก็จะให้พอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังที่อยู่ของข้อความที่ใน s1 ที่ตรงกับ s2 ถ้าไม่มีข้อความส่วนใดของ s1 ที่เหมือนกับ s2 ฟังก์ชันก็จะให้พอยน์เตอร์ศูนย์กลับคืน

■ **โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน**

```
#include <string.h>

char  *strstr(const char *s1, const char *s2)
{
        register char c, sc;
        size_t len;

        if ((c = *find++) != 0) {
                len = strlen(s2);
                do {
                        do {
                                if ((sc = *s1++) == 0)
                                        return (NULL);
                        } while (sc != c);
                } while (strncmp(s1, s2, len) != 0);
                s1--;
        }
        return ((char *)s1);
}
```

■ **ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชัน**

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
        char *s1 = "abdcacdcaacddabcbda";
        char *s2 = "aacd";
        char *p;

        p = strstr (s1, s2);
```

```
        p = strncpy (s1, p, 8);
        printf("%s\n", p);
        p[8] = '\0';
        printf("%s\n", p);
        return 0;
}
```

ฟังก์ชัน *strtok( )* <string.h>

■ **รูปแบบ**

`char *strtok(char *s, const char *delim);`

■ **คำอธิบาย**

ฟังก์ชันจะค้นหาสายอักขระที่ถูกแบ่งแยกโดยตัวอักขระตัวใดตัวหนึ่งที่กำหนดโดยพารามิเตอร์ `delim` เมื่อค้นพบตัวอักขระซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวแบ่งแยก ฟังก์ชันก็จะเปลี่ยนค่าของตัวอักขระตัวนี้ให้เป็นศูนย์ และให้พอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังที่อยู่เริ่มต้นของสายอักขระ ตัวอย่างเช่น พารามิเตอร์ `s` มีค่าเท่ากับ

```
"aaa:bbb:ccc"
```

และ พารามิเตอร์ `delim` มีค่าเท่ากับ `":"` ฟังก์ชันจะเปลี่ยนสายอักขระเป็น

```
"aaa\0bbb:ccc"
```

และให้พอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังตัวอักขระ `'a'` ตัวแรก สำหรับการเรียกฟังก์ชันในครั้งต่อไป ถ้าพารามิเตอร์ตัวแรกเป็นพอยน์เตอร์ศูนย์ ฟังก์ชันก็จะเริ่มหาตัวอักขระแบ่งแยกในตำแหน่งถัดจากที่หาในคราวที่แล้ว คือ `'\0'` และเมื่อฟังก์ชันพบตัวอักขระ `':'` อีกครั้งก็จะเปลี่ยนสายอักขระ `s` ให้เป็น

```
"aaa\0bbb\0ccc"
```

และให้พอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังที่อยู่ของตัวอักขระ `'b'` ตัวแรก จากตัวอย่างถ้าฟังก์ชันไม่พบตัวอักขระแบ่งแยก `':'` ก็จะให้พอยน์เตอร์ที่ชี้ไปยังข้อความส่วนที่เหลือทั้งหมด สำหรับการเรียกใช้ ฟังก์ชันครั้งต่อๆไปที่ยังคงมีพารามิเตอร์ตัวแรกเป็นพอยน์เตอร์ศูนย์และถ้าฟังก์ชันค้นหาตัวอักขระมาถึงท้ายสุดของสายอักขระ `s` ก็จะให้พอยน์เตอร์ศูนย์กลับคืน โปรดสังเกตว่า การเรียกฟังก์ชันในครั้งใดๆที่มีพารามิเตอร์ตัวแรกเป็นพอยน์เตอร์ศูนย์ เราจะต้องแน่ใจว่า หน่วยความจำของสายอักขระ `s` จะต้องมีอยู่และไม่ถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขโดยขั้นตอนการทำงานอื่นๆ

■ **โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน**

```
      #include <string.h>

      char *strtok(char *s, const char *delim)
      {
            register char *spanp;
            int c, sc;
            char *tok;
            static char *last;


            if (s == NULL && (s = last) == NULL)
                  return (NULL);
      cont:
            c = *s++;
            for (spanp = (char *)delim; (sc = *spanp++) != 0;) {
                  if (c == sc)
                        goto cont;
            }

            if (c == 0) { /* no non-delimiter characters */
                  last = NULL;
                  return (NULL);
            }
            tok = s - 1;

            for (;;) {
                  c = *s++;
                  spanp = (char *)delim;
                  do {
                        if ((sc = *spanp++) == c) {
                              if (c == 0)
                                    s = NULL;
                              else
                                    s[-1] = 0;
                              last = s;
                              return (tok);
                        }
                  } while (sc != 0);
      }
      /* NOT REACHED */
}
```

■ **ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชัน**

```
      #include <string.h>
      #include <stdio.h>

      int main()
      {
            char *s = "aaa:bbb:ccc:ddd";
            char delimiter[] = ":";
            char *p;

            p = strtok(s, delimiter);
            printf("%s\n", p);

            while (p = strtok(NULL, delimiter))
                printf("%s\n", p);
            return 0;
      }
```

ฟังก์ชัน *strdup( )* <string.h>

■ **รูปแบบ**

```
char *strdup(const char *str);
```

■ **คำอธิบาย**

ฟังก์ชันจะทำสำเนาของสายอักขระที่เป็นพารามิเตอร์ของฟังก์ชันและให้พอยน์เตอร์ชี้ไปยังที่อยู่ของสายอักขระใหม่นี้ ถ้าไม่สำเร็จค่าที่ได้จะเป็นพอยน์เตอร์ศูนย์

■ **โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน**

```
#include <stdlib.h>
#include <string.h>

char *strdup(const char *str)
{
      size_t len;
      char *copy;

      len = strlen(str) + 1;
      if (!(copy = malloc(len)))
            return((char *)NULL);
      memcpy(copy, str, len);
      return(copy);
}
```

■ **ตัวอย่างการใช้ฟังก์ชัน**

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main()
{
      char *src = "Hello World!";
      char *new_str;

      new_str = strdup(src);
      printf("%s\n", new_str);
      free(new_str);
      return 0;
}
```

ฟังก์ชัน *bzero( )* <string.h>

■ **รูปแบบ**

```
void bzero (void *b, size_t length);
```

■ **คำอธิบาย**

ฟังก์ชันนี้ใช้สำหรับการกำหนดค่าของข้อมูลทุกตัวในอาร์เรย์ หรือสายอักขระให้มีค่าเป็นศูนย์ ขึ้นอยู่กับความยาวที่กำหนดโดยพารามิเตอร์ `length`

■ **โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน**

```
void bzero (void *b, size_t length)
{
      register char *p;
      for (p = (char *)b; length--; *p++ = '\0') ;
}
```

ฟังก์ชัน *bcmp( )* <string.h>

■ **รูปแบบ**

```
int bcmp(const void *b1,const void *b2,size_t n)
```

■ **คำอธิบาย**

ฟังก์ชันนี้ เปรียบเทียบไบต์แต่ละตัว จำนวน `n` ตัว (มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับศูนย์) จากบล็อกหน่วยความจำสองแห่ง ซึ่งที่อยู่ของบล็อกหน่วยความจำแต่ละแห่งจะถูกกำหนดโดยพอยน์เตอร์อเนกประสงค์ `b1` และ `b2` ตามลำดับ ฟังก์ชันจะคืนค่าที่เป็นข้อมูลแบบ `int` ซึ่งจะเท่ากับจำนวนของไบต์จากสองบริเวณที่แตกต่างกันแต่จะมีค่าไม่เกิน `n` ถ้าค่ากลับคืนมีค่าเท่ากับศูนย์ หมายความว่าบริเวณหน่วยความจำทั้งสองแห่งมีข้อมูล `n` ไบต์แรกที่เหมือนกันทั้งหมด

■ **โปรแกรมโค้ดสำหรับฟังก์ชัน**

```
#include <string.h>

int bcmp(const void *b1, const void *b2, size_t n)
{
      char *p1, *p2;
```

```
        if (!n)
              return(0);
        p1 = (char *)b1;
        p2 = (char *)b2;

        do {
              if (*p1++ != *p2++)
                    break;
        } while (--n);
        return(n);
  }
```

แบบฝึกหัดท้ายบท

1. กำหนดให้ a และ p เป็นอาร์เรย์ และพอยน์เตอร์ตามลำดับ ซึ่งนิยามไว้ดังนี้

```
int a[]={1,-4,4,3,10,25,19,0,2};
int *p = &a[3];
```

จงหาค่าของนิพจน์ต่อไปนี้

```
1) *(p+2)
2) p[-2]
3) *(&a[0] - p)
4) a[*p + 1]
5) *(a+a[0])
```

2. นิพจน์ใดต่อไปนี้หมายถึง `a[i][j]`

1) `*(a[i] + j)`
2) `(*(a+i))[j]`
3) `**(a[i+j])`
4) `**(a+i) + j`
5) `*((*(a+i)) + j)`
6) `*(&a[0][0] + i + j)`

3. จงอธิบายความแตกต่างระหว่าง

```
char s[255];
```

และ

```
char *s;
```

4. ถ้ากำหนดให้อาร์เรย์ a แบบ `double` เก็บค่าสัมประสิทธิ์แต่ละตัวของโพลิโนเมียล `p(x)`

$$p(x) = a_n x^n + a_{n-1}x^{n-1} + a_{n-2}x^{n-2} + \ldots + a_1 x + a_0 = \sum_{i=0}^{n} a[i] \cdot x^i$$
$$= (((\ldots((a_n \cdot x + a_{n-1}) \cdot x + a_{n-2}) \cdot x + \ldots))) \cdot x + a_0$$

จงเขียนฟังก์ชันที่ใช้ในการคำนวณค่าของโพลิโนเมียลในตำแหน่งของ x เมื่อกำหนดให้ x เป็นพารามิเตอร์หนึ่งของฟังก์ชันนี้

```
double PolyEvaluate(double a[], unsigned n, double x);
```

5. จงเขียนฟังก์ชันที่ใช้ในการบวกหรือลบโพลิโนเมียลที่เก็บอยู่ในอาร์เรย์ ซึ่งมีรูปแบบดังต่อไปนี้

$$p(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + a_{n-2} x^{n-2} + \ldots + a_1 x + a_0$$
$$q(x) = b_n x^n + b_{n-1} x^{n-1} + b_{n-2} x^{n-2} + \ldots + b_1 x + b_0$$

โดยที่ p และ q เป็นโพลิโนเมียลของดีกรีเท่ากับ n ซึ่ง n เป็นจำนวนเต็มบวกหรือศูนย์เท่านั้น สำหรับการเก็บค่าสัมประสิทธิ์แต่ละตัวของโพลิโนเมียลลงในอาร์เรย์ เราจะใช้รูปแบบต่อไปนี้

```
#define  MAX_DEGREE   20
typedef  double Polynomial[MAX_DEGREE];
```

ดังนั้น n จะมีค่าเท่ากับ 20 และฟังก์ชันที่ใช้ในการบวกหรือลบโพลิโนเมียล p และ q ควรจะมีรูปแบบดังนี้

```
void PolyAdd( Polynomial p, Polynomial q,
              Polynomial sum);
void PolySub( Polynomial p, Polynomial q,
              Polynomial diff);
```

6. จงเขียนโปรแกรมที่ใช้ฟังก์ชันต่อไปนี้ในการเรียงข้อมูลในอาร์เรย์แบบ int จำนวน n ตัว

```
void shell_sort (int a[],  unsigned  int n)
{
      unsigned int i, j, x;
      int tmp;

      for (x=n/2; x>0; x = (x==2) ? 1 : x/2.2)
         for (i=x; i < n; i++)
         {
            tmp = a[i];
            for(j = i; j>=x && tmp<a[j-x]; j -=x)
                  a[j] = a[j-x];
            a[j] = tmp;
         }
}
```